

BULETIN

EUGENIC ȘI BIOPOLITIC

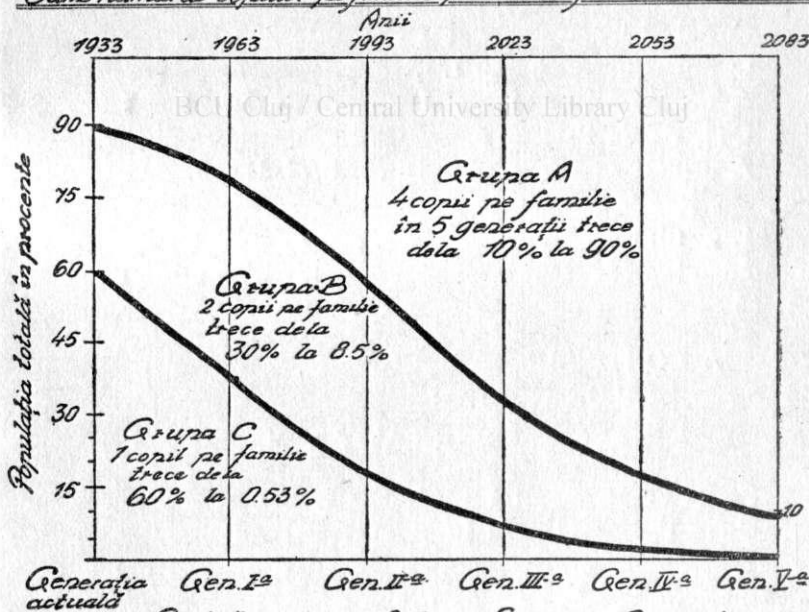
VOL. IX.

Nr. 3-4

MARTIE-APRILIE

1938

Cum numărul copiilor pe familie poate modifica soarta unei rase

*Grafică expusă la Secția de Eugenie a Expoziției
din Chicago de la 1933-1934.*

EDITAT DE

SUBSECȚIA EUGENICĂ ȘI BIOPOLITICĂ A „ASTREI”
ȘI DE
INSTITUTUL DE IGIENĂ ȘI IGIENĂ SOCIALĂ, CLUJ.

BULETIN EUGENIC ȘI BIOPOLITIC

VOL. IX.

Nr. 3-4

MARTIE-APRILIE

1938

BCU Cluj / Central University Library Cluj

EDITAT DE
SUBSECȚIA EUGENICĂ ȘI BIOPOLITICĂ A „ASTREI”
ȘI DE
INSTITUTUL DE IGIENĂ ȘI IGIENĂ SOCIALĂ, CLUJ.

Spre o facultate de etnologie și biopolitică.

de

I. MOLDOVAN.

În cuvântarea de deschidere a adunării generale a Astei, ținută la Timișoara în Septembrie 1937, am accentuat necesitatea ca unitățile firești, generatoare de viață românească, familia și neamul, să fie mai sistematic cercetate și mai precis cunoscute în structura, funcțiunea și rostul lor. Toată gândirea și politica trecutului a fost și este dominată de individualismul materialist, chiar și atunci când interese sociale, sunt puse pe primul plan. Între extremele unui individualism exagerat și ale unui socialism comunist se înșiră atât de variatele sisteme de gândire politică, cari — cu toată deosebirea între ele — se unesc prin rostul materialist, spre care se îndreaptă și prin nesocotirea intereselor etnice. În atmosfera aceasta ostilă unităților generatoare de viață, în vremuri când studiul materiei este principala preocupare a științei, când tehnica domină înfăptuirile și confortul material este încă rostul existenței, cu greu prinde teren studiul vieții și îndeosebi, sistemele de gândire, cari așează familia și neamul în centrul preocupărilor noastre. Sisteme de gândire cari subordonează rostul individual și social celui etnic, cari ne desvâlue porunca legilor vieții, ne cer luptă și jertfă și ne așează cu îndatoriri și răspunderi firești acolo unde ne este locul în marele curent de viață, care este neamul.

Prin familie și neam ne-a venit viața din veșnicie, prin familie și neam ea pășește spre infinitul viitorului, prin neam deci, numai prin el ne putem apropia de forțele cari au creat viața și către cari aceasta se îndreaptă în drum spre infinit. Trecător este individul, trecătoare societatea, ca suma indivizilor aceluiași timp, trecătoare chiar și națiunea, care cuprinde în cadre de stat generațiile de azi ale neamului. Etern e neamul; viața în cadrele lui se scurge și firesc este atunci, ca neamul să fie preocuparea de căpetenie a științei, protecția lui să fie rostul principal al Statului, integrarea spre binele etnic să fie rostul vieții individuale și din studiul neamului și al produselor sale specifice să desprindem concepția de viață și orânduirea vieții obștești, care îi poate asigura mai potrivit drumul în viitor.

Nucleul neamului este familia, cheia atât a propășirii, cât și a declinului etnic. Fără studiul și protecția familiei studiul și protecția

neamului nu sunt posibile. Și cum tradiția și glia asigură și ocrotesc ființa și evoluția specifică a neamului, studiul lor, ca și respectarea indemnurilor, ce pleacă din ele, trebuie să fie o preocupare de căpetenie a științei neamului ca și a politicii etnice sau în sens mai larg a etnologiei și biopoliticii. Căci soarta finală a neamurilor și a luptei între ele nu o hotărăsc nici intervențiunile diplomatice nici acțiunile războinice, ci forțele firești cari le sunt proprii, disciplinate și îndrumate de tradiție, credință și glie.

Cu toată însemnătatea cunoașterii și îndrumării firești a vieții familiei și neamului prea puțin știm despre mecanismul funcțiunii și despre rostul lor. Avem atâtea așezăminte pentru studiul și învățământul oricărei probleme în legătură cu individul și cu mediul fizic și social, în legătură cu starea și mișcarea bunurilor materiale, privind-ne pe noi sau cu totul streine de rosturile noastre și nu avem nici o singură instituție și nici brumă de interes pentru studiul familiei și atât de puțin pentru studiul curentului de viață românească care este neamul nostru. Și nu trebuie să ne mire faptul, că facem cu atâta ușurință loc în sufletele noastre oricărui produs de gândire și simțire străină și în același timp nesocotim indemnurile minunatei noastre tradiții?

Vrăjiți de strălucitoarea etalare a culturii „majore“ moderne, dornici de a ne înșira și noi în rândul aceloră, cari pot pune pe cea numelui lor pe o frântură de gând sau faptă de valoare internațională, admirăm fără rezervă tot ce este străin, tot ce în lumina culturii altora ni se pare superior, tot ce ni se impune prin strălucirea aparenței și măgulitoarea imbiere dela egal la egal. Ajunși în sferele superioare ale intelectualității și îmbrăcați în haina parfumată a civilizației avansate, ne descopciem repede de tradiția mirositoare a gliei, privim fărănimea noastră ca o gloată, greoaie în acceptarea civilizației moderne, o considerăm incapabilă de a-și croi singură soarta și avizată neconțenit la lumina și forțele oamenilor de seamă, cari i-ar fi asigurat evoluția dealungul veacurilor. O comparăm jenați cu fărănimea altor neamuri, pe care soarta și o așezare mai favorabilă au făcut să avanseze mai mult în civilizație, îi scuzăm unde numai putem defectele și facem toate eforturile să o cumințim printr'o acțiune de „culturalizare a masselor“ mizerabile și renitente. Și nu vrem să înțelegem că sub modesta înfățișare a fărănimei noastre se ascunde comoara unui fond biologic și unui patrimoniu spiritual, cum rar se află la alte neamuri. Acele „masse“ sunt doar purfătoarele vieții românești, izvorul creației specifice nouă, chezașia rezistenței și afirmării

noastre dealungul secolelor. Ele sunt esența neamului, al cărui studiu este merit, el singur, să ne desvăluie taina evoluției noastre, să ne lumineze singura cale posibilă spre un viitor de prosperare etnică și să ne cumintească pe noi, cei majori, ca să renunțăm odată de a risipi nevolnic comoara fondului nostru etnic și de a nesocoti îndemnurile înțelepte și ocrotitoare de neam, ale tradiției noastre românești.

Iată pentru ce se cere, ca preocuparea de căpetenie a științei românești să fie studiul neamului, pentru că să ne putem conforma, până încă nu e prea târziu, îndemmurilor rezultate din o mai adâncă înțelegere a ființei specifice nouă, a firei și a rostului nostru etnic.

Or noi azi ne mulțumim să cunoaștem printr'o istorie fragmentară evenimentele de suprafață din trecutul neamului, cu atât mai fragmentare, discontinue și puține cu cât ne îndepărtăm mai mult de ziua de azi. Nu forțele firești, lăuntrice ale neamului, cari i-au determinat evoluția și i-au hotărât afirmarea dealungul veacurilor, nu fără-nimea, în care acele forțe firești erau în primul rând așezate, au fost obiectul principal de cercetare al istoriei, nu devenirea neamului, ci evoluția țării, conducătorii ei, clasele superioare și evoluția lor, granițele țării, și luptele pentru a le păstra sau lărgi. Nu s'a prea încercat și ar fi și zădarnică încercarea, de a cunoaște în lumina răsfirată discontinuu și superficial asupra trecutului țărilor cu cetățeni români, neamul românesc însuși, evoluția sa continuă, însușirile sale specifice trupești, sufletești și mintale.

Or pe noi nu ne interesează numai evenimentele și personalitățile mai de seamă ale trecutului, ci în primul rând geneza lor, substratul firesc, care în gestațiunea continuă a dat naștere la forțele biologice și spirituale diriguitoare pentru destinul nostru. O atare istorie a etniei românești ca ființă biologică distinctă cu specificul ei și forțele firești, care-i hotărăsc destinul, va putea deveni o comoară de indicațiuni și îndemnuri pentru orânduirea cea mai firescă, cea mai acomodată a vieții noastre românești.

Abia ea va face posibil ca statul român să concretizeze așa cum trebuie să fie, sufletul românesc de totdeauna și să corespundă formei spre care s'a trudit și se trudește necontenit viața lăuntrică a neamului. Iată pentru ce se cere o nouă istorie, un centru de cercetări ale trecutului nostru firesc ca neam, un institut de istorie etnică, care să lumineze acel trecut și să mijlocească învățământul cuvenit; studiu și învățământ, cari să desvăluie evoluția neamului, determinată nu atât prin acțiunea forțelor exterioare, ci prin legile inexorabile ale vieții.

Cercetări *arheologice* și *preistorice* vor trebui să contribuie și ele la lămurirea trecutului nostru îndepărtat, cercetări cari și azi dispun în universitățile noastre de instituții dedicate lor, urmând ca în viitor să se încadreze mai precis în gruparea de științe destinate cunoașterii neamului.

Dar pentru lămurirea trecutului și îndeosebi pentru a ne putea da seama, ce suntem, va trebui să accentuăm în viitor, să adâncim și să lărgim mai mult cercetările *antropologice*. Studiul compoziției noastre rasiale nu-l cerem pentru a putea da un colorit rasist gândirii sau politicii noastre, ci pentrucă avem convingerea că acest studiu ne va putea ajuta nu numai la cunoașterea compoziției noastre rasiale, dar va permite și ușura studiul mai precis al alcătuirii noastre sufletești și îndeosebi al variațiunii acesteia după ținuturi. Azi nu avem nici centre de cercetări, nici învățământ în domeniul antropologiei; creieră lor n'ar trebui să mai întârzie.

Dar ceea ce ne lipsește cu desăvârșire este studiul familiei și neamului ca unități firești conduse în evoluția și funcțiunea lor, în diferențierea lor și în rostul pe care trebuie să-l îndeplinească, de legile hotărâtoare ale vieții și acomodare acestora. Ne trebuiesc deci cât mai urgent centre de *cercetări etnobiologice* pentru studiul biologiei umane cu aplicațiune specială la evoluția familiei și neamului, pentru studiul eredității, variațiunii și selecțiunii și a importanței lor hotărâtoare, în funcțiunea acelor unități biologice, ca și în evoluția, diferențierea pe categorii funcționale și integrarea optimă a acestor categorii în cadrele statului.

În mod firesc și necesar vor fi întregite aceste studii prin altele de ordin *etnopatologic* adresate tot familiei și neamului, pentru cercetarea fenomenelor morbide, de cari suferă acele unități firești și cari pot să le altereze mersul evoluției normale, fie acele fenomene morbide datorite unei eredități defective, fie mediului social și influențelor nocive ale civilizațiunii moderne materialiste. Studiile aceste etnopatologice le considerăm de o extremă importanță, iar cunoașterea acelor fenomene morbide o condiție indispensabilă pentru o acțiune de protecție etnică, cu atât mai mult cu cât nu e vorba atât de alterațiuni fizice, ci în deosebi de deviațiuni sau defecte de ordin moral și mintal. Aceste cercetări pot să fie încredințate ca o secție specială, tot centrului de studii etnobiologice, sau unei instituții independente.

De egală importanță ni se pare studiul influențelor mediului geografic asupra evoluției noastre etnice, studiul *etnogeografic*, privind mediul ca suport necesar, dar și ca factor activ în făurirea evoluției

neamului nostru dealungul veacurilor și în modelarea firei noastre specifice. Geografia umană s'a ocupat și înainte de probleme de acest fel, avem o seamă de studii privind chiar și raportul între mediul geografic și neamul românesc. Sistematic însă și în mod cuprinzător problema încă n'a fost atacată, studiul acesta nu s'a bucurat de atenția pe care o merită, nu e încă o specialitate proprie, reprezentată printr'un centru de cercetări rezervat exclusiv etnogeografiei românești, cercetări atât de necesare și din punct de vedere *geopolitic*.

Dacă însă întârzierea studiilor speciale istorice, arheologice, antropologice, etnobiologice, etnopatologice și etnogeografice înseamnă numai o amânare, desigur foarte regretabilă, nesocotirea patrimoniului specific spiritual transmis nouă prin tradiție și întârzierea studiului neamului prin indicațiunile luate din cercetarea tradiției, poate echivala cu pierderea definitivă a celei mai valoroase surse de documentare asupra însușirilor sufletești și mintale, caracteristice neamului. În unele domenii, ca cel etnografic, există un început de cercetare, în altele nici acest început nu este făcut. Or cu progresul civilizației tradiția dispăre, se pierd condițiunile prielnice pentru păstrarea și regenerarea prin noi creații, a comoarei de înțelepciune și simțire, rămasă dela înaintași. Cu o zi mai de vreme deci trebuie să creiem centre de cercetare privind:

etnografia

obiceiurile juridice sau dreptul etnic

estetica

etnopsihologia, pentru cunoașterea sufletului românesc

etica și filosofia populară pentru studiul idealului și al concepției de viață caracteristice neamului românesc, fiecare din aceste mari capitole ale științei neamului reprezentat fiind prin o instituție specială, formând deci o specialitate proprie dedicată cunoașterii neamului nostru și încercând să tragă din bogatul material, pe care tradiția îl pune la îndemână, concluziuni privitor la alcătuirea specificului românesc.

Rămâne apoi cerința unui centru de cercetări *demografice* cu rostul de a studia evoluția cantitativă a neamului nostru, raporturile numerice ale categoriilor diferențiate în interiorul său și al țării și raportul de forțe cu alte neamuri și țări pentruca în sfârșit un institut de *etneugenie și biopolitică* să sintetizeze rezultatele obținute de centrele înșirate mai sus, să desăvârșească cunoașterea realității noastre etnice și studiul organizațiunei de Stat și sociale, în care nu capitalul material, ci capitalul om, prezent și viitor, înrădăcinat în glie, credință și trecut cu însușirile și rosturile sale firești, să fie punctul de plecare

și scopul tuturor acțiunilor în toate domeniile, menite să se integreze spre binele țării românești; domenii, între cari domină ca însemnătate cel al *sănătății*, al *educației* și al *economiei* cu rosturi etnice românești.

Reiesă, cred, din cele expuse însemnătatea noii grupări de discipline. Este mai departe evident că noile științe, ca și instituțiile, cari le reprezintă, formează o grupare cu o concepție unitară la baza lor și integrându-și eforturile spre același scop: de a ajunge la cunoașterea familiei și neamului și de a preciza etica și politica potrivite firei și rosturilor noastre românești.

Știința cuprinzătoare a neamului, care unește toate științele parțiale înșirate mai sus, o numim etnologie, iar aplicarea în politică, în organizarea socială și în comportarea individuală a percepțelor legilor vieții, o numim biopolitică. Și cum etnologia și biopolitica, în sensul schițat mai sus, sunt indispensabile pentru asigurarea viitorului etnic, cum problemele pe cari le cuprind trebuie să devină dominante în preocupările spre binele neamului și al țării, cum mai departe nesocotirea îndemnurilor etnologiei și biopolitice duce cu siguranță la declin, e firesc să cerem, ca ele să devină preocuparea de căpetenie a științei românești, baza învățământului nostru de toate gradele, diriguitoare în toate compartimentele vieții obștești, în gândurile și faptele noastre îndreptate spre asigurarea unui viitor personal și etnic mai bun.

Așa fiind, învățământul primar și secundar va trebui să cuprindă, progresiv sporite și adâncite, cunoștințele de bază din domeniul etnologiei și biopolitice. Invățământul în școlile normale și universități, va trebui să respecte aceste necesități. Dacă în învățământul normal o radicală revizuire a programei de studii va putea duce la rezultatul dorit, eliminând sau reducând tot ceea ce în lumina nouilor cerințe s-a pierdut însemnătatea și făcând loc nouilor discipline, în învățământul universitar soluția aceasta de simplă revizuire a programei nu va fi suficientă. Va fi nevoie de o revizuire a organizațiunii universității, pentru a grupa toate științele cari se ocupă de familie, neam și organizarea biopolitică într-o unitate mare cu aceeași concepție la bază și cu același scop, spre care să se integreze eforturile toate disciplinele și institutele componente. Această nouă unitate o văd în *facultatea de etnologie și biopolitică*, care ar trebui creată după o regrupare a disciplinelor universitare. Noua facultate ar cuprinde următoarele studii:

Istorie etnică
 Arheologie și pleistorie
 Antropologie
 Etnobiologie și etnopatologie
 Etnogeografie
 Etnografie
 Dreptul etnic
 Estetică
 Etnopsihologie
 Etică și filosofie populară
 Demografie
 Etneugenie și biopolitică

la cari s'ar putea adăuga încă

Biologia generală
 Biopedagogia
 Limba și literatura română
 Economie etnică

toate cu rolul principal de a contribui la cunoașterea și ocrotirea familiei și neamului românesc. Nu am pretenția să fi precizat alcătuirea definitivă a noiei facultăți. E foarte probabil că șirul disciplinelor componente, va trebui încă întregit. Ele vor putea să fie diferențiative în subdiviziuni și să cuprindă și studii comparate privind neamurile cari ne interesează mai deaproape. O discuție competentă a propunerii mele ar putea complecta lipsurile datorite competenței mele unilaterale.

O parte a disciplinelor cerute de noi există și azi în cadrele universității, ca de exemplu: psihologia, etnografia, biologia, arheologia. Ele duc însă o existență stingheră în incinta celorlalte studii fundamentale. Ele sunt considerate ca streine, intruse și sunt mai mult tolerate, nu atât fiindcă li s'ar recunoaște o însemnătate deosebită în învățământul de azi, ci de dragul profesorilor, cari le-au impus prin personalitatea și perseverența lor deosebită.

Nu insist asupra problemei, dacă noua facultate de etnologie și biopolitică urmează să întregească numai organizațiunea actuală a universității, fără a modifica esențial rostul facultăților existente sau dacă nu s'ar impune transformarea facultății de filosofie și litere în noua facultate și revizuirea organizațiunei celorlalte facultăți, pentruca și ele să se pună cu o parte a activității lor în serviciul neamului și pentru a se încadra în mod sistematic și coordonat în gândirea și munca etnic-românească; muncă, care trebuie să devină dominantă în orice compartiment al vieții noastre intime ca și obștești. În orice

caz va fi necesar, ca anumite studii din complexul etnologic și biopolitic să fie urmate de teți studenții universitari, de studenții școlilor superioare în general, studii cari vor varia după cerințele fiecărei categorii de auditori. Abia așa se va face educația nouă a educatorilor și se va asigura adâncirea și generalizarea noiei concepții de viață, a noiei discipline etnice. Abia așa se vor crea condițiunile unei noi civilizații, mai respectuoase față de rosturile firești ale vieții noastre românești.

Zusammenfassung. — Dr. I. Moldovan: Notwendigkeit einer Fakultät für Ethnologie und Biopolitik.

Familie und Volk sind biologische Einheiten, denen bisher in der Wissenschaft im Unterricht und in der Politik wenig Bedeutung geschenkt wurde. Und doch sind sie die Quellen des Lebens, der Entwicklung und des Wohlergehens kommender Geschlechter. Ihre lebensgesetzlichen Forderungen zu kennen und sie zu berücksichtigen, ist eine der wichtigsten Aufgaben des Staates.

Verfasser schlägt eine Reorganisation der Universität vor, zu dem Zwecke, in Forschung und Unterricht der Bedeutung von Familie und Volk gerecht werden zu können, sei es, dass eine neue Fakultät geschaffen oder die philosophische Fakultät derart umgeformt wird, dass sie dem neuen Zwecke entsprechen kann. Unter Ethnologie versteht der Verfasser die Lehre vom Volke als Lebensstrom spezifischer Art, vergangene, gegenwärtige und kommende Generationen umfassend. Biopolitik ist Politik auf lebensgesetzlicher Basis.

Die neue Fakultät müsste folgende Forschungs- und Lehrgegenstände umfassen:

1. Völkische Geschichte; 2. Archaeologie; 3. Anthropologie; 4. Ethnobiologie und Ethnopathologie; 5. Ethnogeographie; 6. Ethnographie; 7. Völkisches Recht; 8. Völkische Kunst; 9. Volkspsychologie; 10. Völkische Ethik und Philosophie; 11. Demographie; 12. Volkseugenik und Biopolitik, Lehrstühle, denen noch angegliedert werden könnten; 13. Allgemeine Biologie; 14. Sprache und Literatur auf völkischer Grundlage; 15. Volkswirtschaftslehre und 16. Biopedagogik.

Alle Hochschüler, sowie die Schüler von Lehrerbildungsanstalten und Akademien müssten je nach Berufsbedarf obligatorisch einen Teil der oben angeführten Gegenstände hören, in Volks- und Mittelschulen müsste jenen Gegenständen ein entsprechender Raum reserviert werden, um auf diese Weise völkisches Denken, völkische Tat und Verantwortung, eine neue Weltanschauung auf lebensgesetzlicher Basis sicherzustellen.

Soră de ocrotire sau moașă ?

Rolul lor în protecția copilului.

de

Agregat Dr. M. ZOLOG

O protecție rațională a copiilor, atât din punct de vedere igienic, cât și din punct de vedere social și moral, se poate asigura numai prin instituțiuni și personal medico-social, potrivit nevoilor copilului.

Ceeace caracterizează mai mult copilul este evoluțiunea, dezvoltarea lui continuă, trecerea lui prin diferite faze, mai mult sau mai puțin distincte, fiecare fază de dezvoltare având caracterele ei speciale și pericolele ei specifice. *Protecția lui trebuie să fie continuă, fără întrerupere*, din acest motiv, ținând cont de diferite faze de evoluțiune, trebuie să ne potrivim metodele și mijloacele de protecțiune cu aceste faze și cu pericolele lor specifice.

Prin urmare instituțiunile și personalul medico-social, chemat să asigure protecția continuă a copilului, dela faza preconcepțională până la adolescență, trebuie deasemenea să varieze, să se acomodeze fiecărei faze de evoluțiune.

Problema protecției copilului este deci complexă și variată și în cazul copilului normal, ea va fi cu atât mai complexă și mai variată în cazul copilului anormal, fie că anormalitatea este fizică, mintală ori morală.

Ținând cont de aceste premize, să analizăm acum rolul moașei și a sorei de ocrotire în organizarea protecției copilului, care protecție, după cum am mai accentuat, trebuie să fie continuă și permanentă.

Rolul moașei este și trebuie să fie limitat, vom vedea mai târziu motivele, numai la o perioadă scurtă în dezvoltarea copilului, la ultima parte a fazei prenatale, la naștere și la faza imediat după naștere. În aceste faze concursul ei se adresează mai mult mamei și numai indirect copilului. Ea reprezintă deci printre factorii de protecție ai copilului, dacă nu factorul incidental, dar la tot cazul cel vremelnic, limitat.

Fașă de aceasta sora de ocrotire reprezintă factorul educativ-preventiv, cu caracter permanent și continuu, activitatea ei este tot

aşa de utilă şi necesară în protecţia femeii gravide ca şi în cea a elevului şcolar, sau în oricare altă fază de evoluţiune intermediară.

Educaţia igienică preventivă, fie că se adresează direct copilului, fie indirect părinţilor sau altor persoane din jurul copilului, este factorul fundamental pe care trebuie să se bazeze celelalte metode de protecţie a copilului.

Deşi această diferenţă între rolul soriei de ocrotire şi cel al moaşei este destul de evidentă, ca să fixeze locul şi importanţa fiecăreia printre factorii de protecţie a copilului, totuşi din când în când se pune întrebarea, dacă nu ar fi posibilă unificarea acestor două funcţiuni, sau mai bine zis trecerea atribuţiunilor uneia în sarcina alteia.

În programul al II-lea congres balcanic pentru protecţia copilului, care va avea loc la Belgrad, 6—10 Octombrie 1938, se spune în discuţie această problemă, sub următoarea formă :

A) *L'infirmière peut-elle remplir les fonctions de la sage femme?*

B) *Inversement, la sage-femme peut-elle faire du travail social?*

Să încercăm să răspundem la aceste întrebări, tot aşa de precis ca şi cum au fost puse.

A) Poate sora de ocrotire să îndeplinească atribuţiile moaşei? Teoretic putem să răspundem la aceste întrebări că da, trebuie însă să adăugăm imediat că acest cumul de atribuţiuni în viaţa de toate zilele ar avea multe şi grave neajunsuri.

Sora de ocrotire, cu un mic efort şi-ar putea însuşi şi cunoştinţele teoretice, în parte le şi are, şi practica artei moşitului. Totuşi, pe teren, ar fi imposibil să exercite ambele funcţiuni din următoarele motive :

1. Ori cât ar fi de dorit, niciodată nu vom fi în situaţia de a avea soră de ocrotire în fiecare comună rurală. Ori procesul naşterii este de aşa natură încât nu admite aşteptare, temporizare. Când gravida e cuprinsă de durerile naşterii, cheamă moaşă, — resp. în cazul acesta — sora de ocrotire. Dacă ea e la 10—15 km. distanţă soseşte prea târziu, naşterea a fost asistată de o moaşă empirică sau improvizată.

2. Asistenţa la naştere ar fi numai una dintre atribuţiile soriei de ocrotire, pe lângă aceasta ea are multe alte atribuţii, dintre cari cele mai multe sunt incompatibile cu arta moşitului. Sora de ocrotire ia parte activă în depistarea şi îngrijirea bolnavilor infecţioşi. Dela un

caz de scarlatină, difterie, febră-tifoidă, etc. cum va merge sora de ocrotire să asiste o gravidă sau o lăuză, presupunând cea mai perfectă conștiințiozitate?

B) Poate moașa să îndeplinească atribuțiile sorei de ocrotire? Răspunsul dacă se poate e un *nu* și mai categoric.

1. Instrucția școlară și pregătirea profesională a moașei este mai inferioară decât a surorilor de ocrotire. Cu actuala pregătire a moașelor nici vorbă nu poate fi ca ele să ia asupra lor atribuțiunile surorilor. Dacă pe lângă actuala pregătire a moașelor li s'ar da și atribuțiunile surorilor, ar fi un adevărat dezastru. Combinația moașă-soră cade deci din primul moment.

2. S'ar putea spune: să se dea moașelor o pregătire școlară și profesională egală cu a surorilor. Aceasta ar însemna să le cerem 4 clase secundare și o pregătire profesională de 3 ani, din care cea mai mare parte pentru atribuțiile de soră de ocrotire, pe cari le-am înșirat la punctul A) 2.

De ce să formăm moașe cu pregătire și evident și cu o salarizare mai prețioasă, când și așa nu pot corespunde scopului dublu. De ce să desființăm o instituție, care dă rezultate bune, numai pentru a o înlocui cu alta, despre care știm înainte, că nu poate da rezultate bune. Mai departe ar fi aproape imposibil de a împiedeca strecurarea moașelor cu pregătire inferioară în categoria celor cu o pregătire și cu o salarizare superioară.

3. Se propun în fine și soluții mijlocii, ca de ex. a îmbunătății pregătirea moașelor și a le lărgi atribuțiunile lor și asupra protecției copiilor.

Acestea sunt soluțiile cele mai primejdioase. Noțiuni elementare pentru îngrijirea copiilor au moașele și acum, atât cât e nevoie pentru cele 2—3 săptămâni, cât continuă să viziteze lăuză. E bine ca aceste noțiuni să fie cât mai precise și mai clare, ca să le poată transmite și mamei. Dar puericultura nu se limitează numai la aceste câteva săptămâni de viață a copilului. Pentru înțelegerea și punerea în practică a noțiunilor de puericultură, pentru a fi *educatoare în materie de puericultură*, se cer cunoștințe cu mult mai temeinice, decât cele cari pot fi asigurate prin aceste soluțiuni intermediare. În schimbimixtiunea moașei în atribuțiile sorei de ocrotire ar fi o sursă permanentă de conflicte și s'ar da o mare lovitură instituției surorilor de ocrotire, care, deși are o vechime de 19 ani la noi în țară, din cauza împrejurărilor vitrege de abia acum e în faza de dezvoltare mai promițătoare.

Singura soluție rațională și logică rămâne deci aceea, ca moașa să rămână moașă, cu atribuțiile ei precize și bine determinate, iar în protecția copilului atribuțiile ei să nu treacă peste sfaturile ce le dă gravidei în ultimele 2—3 săptămâni a gravidității și îngrijirea parțială a copilului pe timpul cât continuă să viziteze lăzu.

Sora de ocrotire să rămână cu atribuțiile ei cu caracter preventiv-educativ, să nu ia asupra ei atribuțiile moașei, să fie elementul care asigură continuitatea în ocrotirea copilului, începând cu faza preconcepțională până la faza de adolescență.

În acest mod se poate asigura o colaborare necesară între soră și moașă, colaborare care la caz de nevoie poate să se transforme chiar într'un control tehnic-educativ al sorei asupra moașei.

Recrutarea moașelor.

O altă problemă importantă este de unde și cum să se recruteze moașele? Fără îndoială că ea trebuie să aibă o stabilitate și o continuitate în localitatea unde profesază, fiindcă numai prin continuitate se poate asigura bunul mers al serviciului.

Ca o moașă să fie stabilă într'o comună rurală, ea trebuie să fie legată de acea comună și prin alte interese decât numai prin cele profesionale (salariu), având în vedere că salarizarea ei aproape nici odată nu e suficientă pentru asigurarea existenței.

Moașa comunală să fie deci recrutată dintre femeile din comuna respectivă, sau apropiată, unde va profesa, legăturile ei în acest caz fiind mai puternice, existența ei și a familiei poate fi complectată și asigurată cu mica gospodărie ce o are sau și-o poate îngheba. Se poate asigura stabilitatea și mai bine, dacă instrucția ei profesională se face în contul comunei unde urmează să fie angajată, în care caz pe lângă interesele materiale o mai leagă și obligația de a servi comuna care a întreținut-o pe timpul studiilor.

O intelectuală, mai cu seamă dacă provine din mediul urban, numai în cazuri excepționale se stabilește definitiv la sate. Salariul unei moașe comunale este totdeauna așa de redus, încât fără alte resurse nu-și poate asigura existența. Comunele noastre mici și sărace nu pot suporta o salarizare mulțumitoare. Moașele de circumscripție, cu o salarizare mai bună, nu au nici un rost, și așa pot deservi numai comuna de reședință, în restul comunelor se apelează la moașa em-

pirică sau improvizată. Județul sau Ministerul Sănătății nu-și poate lua sarcina salarizării futuror moașelor, mai cu seamă a unei salarizări care să asigure complet existența.

În astfel de împrejurări moașa intelectuală-urbană va considera comuna rurală numai ca o stațiune de tranziție, de unde va încerca să scape cât mai curând. Natura lucrurilor aduce cu sine că între moașă și femeile din comună să se desvolte o anumită intimitate și o anumită confidență, ceea ce deasemenea se stabilește mai curând dacă moașa este de proveniență țărăncă-rurală, decât intelectuală-urbană.

Pregătirea profesională a moașelor.

Acceptând rolul moașei și atribuțiile ei unitate, așa cum au fost precizate în capitolele precedente, problema pregătirii ei profesionale este mult simplificată.

Condițiunile principale de admitere trebuie să fie următoarele:

- a) sănătate perfectă,
- b) vârstă de cel puțin 20 ani împliniți,
- c) absolvirea cursului primar,
- d) justificarea unor legături de natură să-i asigure stabilitatea într'o comună rurală, (familie, ceva avere, angajamentul luat după absolvirea cursului în contul comunei că se va reîntoarce să servească în acea comună, etc.).

Durata pregătirii.

Cred că după cum o pregătire prea sumară poate fi o sursă de pericole, tot așa și o pregătire peste necesitățile și atribuțiile moașei, încă poate fi o sursă probabilă de pericole, dând posibilitatea moașei ca să devieze din domeniul ei în cel al medicului.

Timpul de 8—10 luni mi-se pare o durată potrivită, în care o moașă poate fi temeinic instruită, atât teoretic cât și practic, pentru atribuțiile ei viitoare, dacă există condițiuni normale de instrucție.

Ca instituție, pentru pregătirea lor profesională, poate servi teoretic oricare spital sau secție de obstetrică, care poate asigura o pregătire temeinică, adică dispune de medici nu numai bine pregătiți, dar și cu calități didactice și dispuși a instrui candidatele, există un personal auxiliar (moașă, surori de caritate), cari pot servi ca model pentru

instrucția practică și există condițiunile generale în cari candidatele își pot însuși normele elementare de igienă personală.

Aceste trei condițiuni neîntâlnindu-se la toate spitalele, Ministerul Sănătății trebuie să le creeze la un anumit număr de spitale, potrivit cu numărul moașelor necesare.

Programul școalelor de moașe trebuie să fie unitar, atât pentru practică cât și pentru teorie, insistând în special asupra practicii.

Recrutarea surorilor de ocrotire.

La recrutarea surorilor de ocrotire trebuie să avem în vedere aceleași considerațiuni ca și la moașe: stabilitatea și continuitatea în mediul rural.

Condițiunile pentru recrutarea candidatelor trebuie să fie următoarele:

1. sănătate perfectă,
2. vârsta de 18 ani împliniți,
3. absolvirea a 4 clase secundare,
4. aptitudini profesionale, cari se stabilesc după un curs preliminar de 2—3 luni, după care se face un triaj al candidatelor.

Azi, la noi în țară, recrutarea surorilor se face după aceste criterii, cu rezultate bune.

O problemă specială constituie, la recrutarea surorilor, școlari-tatea lor prealabilă și mediul social de unde provin.

La noi se observă o tendințe tot mai pronunțată de a preferi elevele de surori cu o școlaritate mai înaltă.

Acest criteriu nu s'a dovedit însă totdeauna bun și just. Eleve cu 8 clase de liceu, respinse la bacalaureat, studente retrase dela Uni-versitate după 1—2 ani de insuccese, numai pentrucă au o școlaritate superioară, nu înseamnă că vor deveni surori de ocrotire bune. Nu trebuie să ne lăsăm influențați nici de rezultatul muncii școlare, care poate fi mai bun din cauza cunoștințelor mai ample și mai detaliate de care ele dispun. Elementele acestea, dacă pe deasupra provin și din mediul urban, cum e cazul celei mai de multe ori, în satele noastre izolate și fără confort, se simt în exil, satul le este străin, comunitatea sufletească care trebuie să se lege între ele și populația rurală va fi foarte șubredă, în desavantajul activității lor. Nu e deci de mirare dacă vor depune toate eforturile să scape cât mai curând de sat și să se transfere la oraș.

Nu susțin că eleve cu peste 4 clase secundare să nu se primească. E chiar necesar ca un număr de 15—20% din totalul lor să se recruteze dintre cele cu școlaritate superioară, dintre care să se selecționeze apoi viitoarele conducătoare ale surorilor: directoare, asistente, instructoare, inspectoare, revizoare, etc.

Țin să accentuez însă că școlaritatea singură nu e totdeauna un criteriu just de selecționare, succesul depinde mult de aptitudinile personale.

Durata și programul instrucției surorilor de ocrotire.

În actualele condițiuni durata de 3 ani pentru formarea surorilor de ocrotire pare a fi suficientă.

Ceeace privește programul, el trebuie să se acomodeze realităților din țară sau din regiunea respectivă, ne uitând însă nici un moment rolul fundamental al sorei de ocrotire care este *preventiv-educativ*.

Deși ar fi de dorit ca programele școlare să fie uniforme, mici variațiuni se pun prin forța împrejurărilor. De exemplu, elevele din Cluj, au mai puține ocaziuni de a cunoaște mai apropiat problemele malariei, tifosului exantematic și a pelagrei, până când cele dela Iași întâlnesc zilnic aceste probleme.

A atenție deosebită merită stagiul practic pe teren, atât în mediul rural cât și în mediul urban. Aici ia eleva primată contactul cu realitățile mediului rural. Instrucția ei practică trebuie să se facă de cele mai bune surori de ocrotire instructoare, în bune condițiuni de muncă, fiindcă în cele mai multe cazuri ea va urma exemplul văzut în aceste ocaziuni.

Rezultatele cele mai bune se pot obține, dacă practica pe teren se face în organizațiuni sanitare speciale, plăși sanitare rurale și urbane model, atașate Institutelor de Igienă și Sănătate Publică, unde nu numai serviciul surorilor, ci întreg serviciul sanitar este bine organizat și funcționează în condițiuni optimale, fiindcă numai în astfel de împrejurări sora de ocrotire poate să se integreze complet în serviciu și să-și însușească rufina necesară.

Școalele pentru surorile de ocrotire trebuie să stea sub conducerea tehnică și spirituală a Institutelor de Igienă și Sănătate Publică. Nu trebuie să uităm nici un moment rolul *preventiv-educativ* al surorilor de ocrotire. Acest caracter care trebuie să fie dominant, îl poate imprima mai bine școalei de surori Institutul de Igienă și Să-

nătate Publică, unde domină același principiu. Afară de aceasta Institutul, prin personalul lui tehnic specializat, poate asigura o bună parte a cursului pentru surori.

Atașată școala de surori unui spital, în mod inevitabil va fi influențată de mentalitatea care predomină în spital, adică: terapia, deviind sora dela misiunea ei fundamentală: prevenire prin educație.

Cursuri de perfecționare.

Cursurile de perfecționare sunt o necesitate imperioasă, atât pentru surori cât și pentru moașe. Intervalele la care trebuie să fie chemate la cursuri de perfecționare pot varia între 3—5 ani.

Durata cursurilor pentru surori să fie de 4 săptămâni, pentru moașe de 2 săptămâni.

Utile sunt aceste cursuri mai seamă atunci, când ele satisfac nevoile reale, practice ale surorilor și moașelor. Programul să se întocmească deci din problemele cele mai frecvent întâlnite pe teren. E bine să se dea posibilitate cursistelor de a pune chiar ele probleme în discuție, ele sunt cele mai indicate de a spune de ce au nevoie mai mult.

Summary.

In this paper the author discuss the problem of public health nurse versus the midwife, and arrives to the conclusion, that there is a necessity in rural areas to have both of these public health agents. This paper is meant to be an answer to those who wish to have only midwives, and for those who are advocating for the fact that the public health nurse should supplement the midwives in rural areas. There are given arguments why the nurse can't take up this problem too and why the midwife can not fill up the place of the public health nurse. Also are given the reasons for the necessity of a higher type of education and professional qualification for the public health nurse as compared with the midwife. As a conclusion it is stated that the midwife should remain at her limited mission: the care of the pregnant woman in the last weeks of pregnancy and in the first weekes after delivery. On the other hand the public health nurse is to be one of the most important factors in preventive medicine trough health education.

Nevertheless there must be a cooperation between the public health nurse and the midwife.

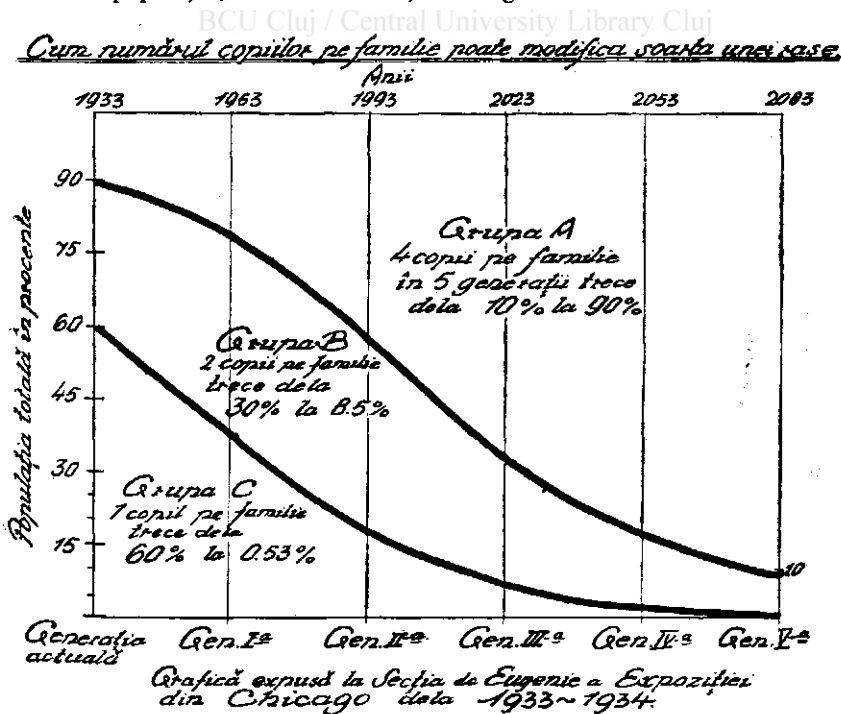
Starea actuală și tendința mișcării eugenice.

Consultațiunile eugenice prematrimoniale.

de

Dr. PETRU RĂMNEANȚU

Realitatea observată și numeroasele studii de ereditate și genetică au evidențiat, că o serie de boale fizice și mai ales psihice exercită o repercusiune nocivă asupra descendenților. Elementele din această categorie, adică inferioare față de stratul mediu și superior al populației, având o fertilitate mai urcată, decât cele din ultimele două clase, au astfel tendința să scadă într'un ritm progresiv capitalul biologic uman, nivelul social și chiar starea economică a unui neam. Influența familiilor cu fertilitate urcată, în raport cu a celor cu fertilitate scăzută, în masa populației, o citim mai ușor din grafica următoare :

Față de această îngroșare a rândurilor formate din elemente disgenice, preocuparea de descendență a devenit în cele mai multe

țări o problemă de actualitate. Căile de atac sunt două: măsuri de eugenie pozitivă, cari au de scop prelungirea mediei vieții, menținerea fertilității urcate și urcarea capacității fizice și psihice a stratului mediu al populației și mijloace de eugenie negativă, cari tind la eliminarea din societate a elementelor dăunătoare societății în general și în special neamului dominant.

Realizarea măsurilor de eugenie la început a avut loc prin biologi de seamă, în instituțiile în cari ei și-au putut introduce activitatea, iar mai târziu, după ce s'au convins și conducătorii politici de iminența pericolului reprezentat de frecvența tarelor ereditare, s'a executat și în masa populației. Măsurile acestea urmează deci două căi diferite: *calea lentă* care se bazează mai ales pe educație și în parte pe legislație și *calea imediată* realizată numai pe bază legislativă.

A) *Difuziunea eugeniei în mod lent*, prin educație tinde la dezvoltarea conștiinței personale față de mintea și sănătatea fizică a progenerurii și la creierea răspunderii pentru generațiile viitoare ale unui neam întreg. Dezideratele acestea ne explică de ce difuziunea lor necesită un timp îndelungat. Măsurile acestea se iau, după cum vom vedea mai târziu, în serviciile sanitare existente. Faptul că s'a recurs la serviciile de sănătate, printr'o lărgire a cadrului lor de activitate și nu s'au creat instituții noi, constituie piatra unghiulară care va asigura reușita muncii. În serviciile sanitare se pot descoperi și cele mai neînsemnate tare ereditare, cari însă dacă nu sunt relevate, cu timpul pot deveni grave.

Educația eugenică vizează un neam întreg, dar cu o intensitate mai pronunțată copiii și adolescenții. Cum aceștia nu toți cooperează în mod voluntar s'a recurs și la legiferare, în sensul căreia toată populația la o anumită epocă din viață ei e obligată să primească această educație. Fiindcă înaintea căsătoriei mai toate persoanele reflectează mai mult asupra viitorului și sunt dispuse să primească mai ușor o educație în sensul eugeniei, s'a legiferat consultațiunile prenupțiale. Astfel acestea au devenit un filtru prin care trebuie să treacă toți candidații la căsătorie. Ele consistă dintr'o investigațiune ereditară minuțioasă și dintr'un examen medical serios, urmate de indicații orale sau înscris. În cazuri de boale curabile se prescrie și un tratament sau se îndrumă persoana în cauză la un spital.

Consultațiuni prenupțiale urmate numai de sfaturi și eventual tratament au loc în cele mai multe centre urbane din Anglia, Austria (în Viena s'a înființat primul serviciu de consultațiuni prematrimoniale din Europa), Belgia, Cehoslovacia (în 1930 Ministerul sănătății a

recomandat ca în toate comunele să se înfiinzeze servicii pentru consultațiuni prenupțiale), Elveția, Germania și Statele Unite. În Olanda sunt trei birouri în cari se dau consultațiuni prenupțiale în probleme nemedicale.

Consultațiuni prenupțiale, urmate de sfaturi, de tratament, dar și de un certificat care interzice căsătoria, sau o amână numai, în cazuri de anumite boale, sunt legitimate în: Argentina (nu se admite căsătoria celor cu boale venerice și infecțioase) Bulgaria, Danemarca; Ecuador; Germania (1. Iul. 1938); Guatemala; Islanda; Italia; Jugoslavia, Norvegia, Portugalia, Rusia, Statele Unite (în aproape jumătate din ele; mai recent la 12 Aprilie 1938) s'a introdus obligator în Statul New-York și seroreacția pentru evidențierea sifilisului Suedia, Turcia și Uruguay. Cu mici variații în toate acestea nu e admisă căsătoria persoanelor afectate de boale mintale, sifilis, gonoree, șancru moale și lepră. În Norvegia și în Rusia în urma certificatului, candidații sunt obligați să se informeze reciproc, dacă suferă de vrzuna din boalele amintite, iar căsătoria o contractă numai dacă vor ei; legea le-o admite. Certificatul prenupțial de obicei nu e permis să fie în momentul contractării căsătoriei mai vechi de 7—10 zile.

B) *Măsurile imediate* impuse de legiuiri sunt mai revoluționare. Ele consistă din segregare, sterilizare sau castrare. Prin segregare se urmărește izolarea elementelor disgenice din mijlocul societății, prin sterilizare se ridică acestora posibilitatea de procreare, iar prin castrare se previne și raportul sexual.

Segregarea cu scop eugenic nu se aplică prea frecvent.

Sterilizarea a fost legiferată prima dată în 1907 în statul Indiana din Statele Unite. Astăzi legea sterilizării e introdusă în 23 de state din federație. A urmat apoi la 1908 statul Alberta din Canada. Suedia a votat sterilizarea în 1922 și a înăspriț legea în 1935. În Elveția s'a introdus în Cantonul Vaud în 1928. În același an a început să-o aplice și Danemarca, iar în 1935 a lărgit câmpul legii. După acestea a urmat în anii din urmă Germania în 1933, Norvegia în 1934, Finlanda în 1935, și Estonia în 1937. Până de prezent, după P. Popenoe, sub legea sterilizării trăiesc mai mulți decât 160,000,000 de locuitori. Mai în toate aceste state sunt sterilizate persoanele cari au una din următoarele boale: deficiență mintală congenitală; schizofrenie; demență maniaco-depresivă; epilepsie ereditară; coreea lui Huntington, orbire ereditară; surzenie ereditară; malformațiuni fizice ereditare grave, alcoolism înveterat.

Castrarea voluntară sau forțată e legiferată în Danemarca, Finlanda, Germania, Norvegia și în Islanda. Această operație se execută persoanelor cu impulsivități sexuale grave sau degenerațiilor sexuali atentatori la bunele moravuri.

Procedura legală în cazurile de sterilizare sau castrare fiind destul de anevoiasă, până de prezent, operația s'a aplicat numai la un număr restrâns de persoane. După cum reiese din cele câteva date pe cari le avem la îndemână, în Statele Unite până la 1 Ianuarie 1935 au fost sterilizate 21,539 de persoane, în Suedia în cursul anului 1935 numai 287 de persoane, iar în Germania dela începutul aplicării legii și până de prezent, mai multe decât 300,000 de persoane. Prin urmare în Germania se aplică sterilizarea în modul cel mai serios.

Tendința actuală în eugenie. Rolul consultațiilor prenupțiale.

Reflectând asupra celor realizate în domeniul eugeniei în acești 30 de ani de activitate rezultă, că numai în Germania, Austria, Elveția și Statele Unite s'a atacat problema pe cele mai multe căi. Ca să ne dăm seamă mai bine de activitatea importantă pe care o desfășură mai ales Germania în birourile oficiale sanitare și ereditare, înființate în toate comunitățile, redăm obiectivele de medicină preventivă pe cari le urmărește cu consultațiile prenupțiale. Prin ele vom putea aprecia nu numai activitatea extrem de febrilă și foarte completă, ci și superioritatea măsurilor de ordin educativ, față de cele ale eugeniei negative. Acestea sunt următoarele :

1. De a extinde ajutorul moral și financiar persoanelor cari fizic și psihic sunt apte pentru procreare.

2. De a încuraja limitarea familiei printre deficienții, cari nu cad sub prevederile legii de sterilizare din 1933 și printre persoanele a căror sănătate a fost serios atinsă de boale sau accidente sau când aceste condiții ar avea repercursiuni serioase asupra bunei stări a familiei și mai ales asupra ocrotirii copiilor.

3. De a preveni procrearea, prin sterilizare sau segregare, printre cei cari suferă de boale ereditare fizice sau mintale, pentru cari reproducerea e interzisă.

4. Cercetarea pedigreeului familial al perechilor cari au dat naștere la copii deficienți, cu scopul ca procreațiile viitoare să le condiționeze de defectele ereditare manifeste ale perechilor.

5. Investigațiunea caracteristicelor rasiale ale perechilor, de acord cu legea germană din 18 Octombrie 1935, definind amestecul rasial aprobat și fixând situația căsătoriilor și a progeniturii lor pe baza caracteristicelor rasiale.

6. Investigațiunea și cercetarea fertilității căsătoriilor, deoarece legea din 1935 persoanelor considerate fecunde și biologic apte pentru procreare nu le admite căsătoria cu cele cari sunt neapte pentru a procrea din cauza unei boale sau altor factori.

7. Investigațiunea sănătății, inteligenții și a pedigrului persoanelor suspecte de a cădea sub prevederile legii de sterilizare din 1933.

8. Sfătuirea acelor persoane cari în raport cu procrearea sunt considerate că au defecte ereditare importante.

În Germania acestor investigațiuni fizice și psihice trebuie să se supună toți candidații la posturi publice de stat sau comunale, fie ele chiar din învățământ sau culte. Mai mult, examenul e cerut oficial la câștigarea cetățeniei într-o localitate, la revenirea în localitatea natală, la așezările sub urbane, la împrumuturile pentru căsătorie, la ajutoarele date de comunitate pentru al III-lea și al IV-lea copil. Pe lângă aceste cercetări, persoanele prezentate pentru examenul de orientare profesională, li-se face un examen medical mai amănunțit, analize de laborator, determinarea testului mintal și a biotipului după schema lui Kretschmer.

Asifel în Germania, consultațiunile prenuptiale decretate în 19 Februarie 1926, sub impulsul legii de sterilizare din 1933 și mai ales prin aplicarea largă în toate straturile societății a legii pentru apărarea sănătății ereditare a poporului german din 18 Octombrie 1935, constituiesc, astăzi, cu siguranță cea mai puternică realizare eugenică. Prin introducerea obligatorie în luna viitoare a certificatului prenuptial vor beneficia de consultațiunile prenuptiale și toți candidații la căsătorie.

Dar serviciile de sănătate și ereditate sau eredo-rasiale cum mai sunt numite, merg și mai departe. Se interesează de problema sterilității involuntare, de existența și ocrotirea copiilor ilegiti și de a mamelor acestora. Ideologia nazistă apreciază și respectă mai mult pe o femeie care a născut un copil nelegitim, decât pe una care din considerațiuni sociale și din egoism a recurs la avort.

O activitate aproape identică cu cea din Germania a luat avânt și în Austria, în Elveția și în Statele Unite. În fiecare din aceste țări examenul pentru sănătate și ereditate a devenit o muncă de rutină în serviciile sanitare oficiale.

Deși nu putem încă aprecia activitatea aceasta la justa ei valoare, fiind deocamdată numai la început, dar închipindu-ne, că avem înaintea ochilor cartotecile cu istoria tuturor familiilor și cu fișele tuturor cetățenilor din Germania și țările care procedeză la fel cu ea, cum desigur va avea loc într'un timp scurt, cred că nu hazardez dacă anticip următoarele:

a) Consultațiunile obligatorii cari se dau în serviciile sanitare, în diferite momente prin cari trec cetățenii și mai ales cele premergătoare căsătoriei, depistând mai toate defectele fizice și psihice ereditare, constituiesc cele mai importante măsuri de eugenie.

b) Educația și tratamentul medical cari se fac în baza consultațiunilor, adresându-se națiunii întregi contribuiesc la ameliorarea capitalului uman mai mult decât sterilizarea, segregarea și castrarea cari pot fi aplicate numai unui număr redus de persoane.

c) Consultațiunile obligatorii urmate de educație își pot atinge scopul fără legiferarea certificatului prenuptial.

În raport cu aceste concluzii, durere trebuie să amintim, că Oficiul eugenic românesc deși a fost conceput în legea sanitară și de ocrotire din 1930 (Art. 136—148) și mai ales în anteproiectul ei, independent de curentul din țările cari astăzi l-au afirmat mai tuturor serviciilor sanitare, el totuși nici astăzi nu s'a realizat.

Resumé.

Après avoir démontré l'état actuel du mouvement eugénique dans différents pays basé sur les mesures qu'on y prend l'auteur aboutit à quelques conclusions relatives aux tendances futures de l'eugénique. On pense que l'éducation eugénique de la population et notamment les consultations prénuptiales obligatoires auront une valeur remarquable. Une collaboration entre l'eugénique et les services sanitaires, pourrait dépister aisément les moindres tares héréditaires, et par des mesures appropriées pourrait éliminer les éléments disséminés, bien plus que par les moyens de l'eugénique négative seule.

Literatură.

- G. Banu: Certificatul medical prenuptial. Revista de Igienă socială, Nr. 5, 1936.
 I. Făcăoaru: Privire critică asupra legii finlandeze de sterilizare în comparație cu legea germană. Buletinul Eugenic și Biopolitic, Nr. 10—11—13, 1937.
 M. E. Kopp: Marriage counselling in european countries. The Journal of Heredity Nr. 4, 1938.
 I. Moldovan: Igiena națiunii. Biblioteca Eugenică și Biopolitică a „Astrei” Cluj, 1925.
 P. Popenoe: Public Health Nursing, Sept. 1936.
 A. Voinea: Oficiul Eugenic. Buletinul Eugenic și Biopolitic Nr. 8—9—10, 1936.

Contribuțiuni antropologice asupra nasului, urechei, deschiderii bucale și palpebrale la Moși

Profesor Dr. V. PAPILIAN

și

Docent Dr. C. C. VELLUDA

Intr'o serie de lucrări anterioare am studiat talia și forma craniului și feței, la Moși.

Menționăm cu această ocaziune că nu am considerat ca Moși decât pe locuitorii așezați între cele două Arieșuri, adică locuitorii satelor: Secătura, Albac, Arada, Scărișoara, Arieșeni, Ponorel, Vidra, Avram-Iancu și Neagra.

Interesul antropologic al acestui ținut provine de la faptul unei purități etnice, cum rar se găsește aiurea; căci niciodată înafară de Români Moși, nu s'a stabilit nici o altă naționalitate aici.

In lucrarea de față vom studia *indicele nasal, auricular, precum și deschiderea bucală și palpebrală*, caractere foarte puțin studiate la Români.

Indicele nasal

Acest indice exprimat prin $\frac{\text{Diam. binarin} \times 100}{\text{nasion} \cdot \text{subnasale}}$ a fost cercetat pe 928 de Moși dintre care 552 bărbați și 376 femei.

Pittard în colaborare cu Donici și Sergent s'au ocupat și ei de indicele nazal la Români, datele lor relative la acest indice fiind expuse pe provincii (Muntenia, Moldova, Transilvania, Dobrogea, Banat, Bucovina). În total ei au studiat 2239 bărbați și 365 femei, rezultatul cercetărilor lor au fost publicate în *Bul. Soc. Regale Rom. de Geografie* din 1927, unde se indică și o hartă cu repartizarea acestui indice pe județe.

Remarcăm însă că în ceea ce privește Transilvania, rezultatele lor sunt date pe un material numai de 247 indivizi, toți bărbați, femeile lipsind complet.

În Transilvania Făcăoaru s'a ocupat cu indicele nazal într'un studiu comparativ la Români, Secui și Unguri. Materialul românesc 301 indivizi (152 bărbați plus 149 femei) provine din comuna Voșlobeni (Județul Ciuc).¹

De asemeni Profesorul Reiner în ancheta antropologică făcută în satele Nereju (Vrancea) Drăguș (jud. Făgăraș) și Fundul Moldovei (Bucovina) a studiat între altele și acest indice. Din aceste trei comune cea care ne interesează pe noi e Drăguș, ca aparținând Transilvaniei.

¹ Buletinul Eugenic și Biopolitic — Cluj, 1936 No. 3—4.

În lucrarea de față, dat fiind numărul mare de indivizi atât bărbați cât și femei numai din Transilvania pe deoparte, iar pe de altă parte faptul că ei provin dintr'o regiune anumită, foarte caracteristică și extrem de omogenă, concluziunile noastre capătă o importanță mare atât prin ele însăși cât și prin contribuția lor la completarea datelor celorlalți autori.

Rezultatele măsurătorilor studiate se văd în tabelul 1.

		N	Mx	Mn	M	m	σ	E(σ)
Bărbați	Inălțimea nasului . . .	552	67	37	49	+0,12	4,41	+0,09
	Distanța binarină . . .	551	47	21	34	+0,11	3,82	+0,07
	Indice nasal	547	97,98	42,31	72,82	+0,28	10	+0,20
Femei	Inălțimea nasului . . .	376	68	35	46	+0,16	4,67	+0,11
	Distanța binarină . . .	376	46	19	33	+0,09	3,63	+0,08
	Indice nasal	374	95,24	41,67	71,05	+0,33	9,65	+0,23

1. *Inălțimea nasului* (nasion=subnasale) la bărbații Moși a variat între 67 mm și 37 mm cu o medie de 49. Pittard la Români din Transilvania dă o medie de 50 mm, foarte aproape de a noastră. Români în general au după Pittard o medie de 49,72, cea mai ridicată găsind-o în Banat cu 52,03 și în Moldova cu 51,12.

La femei ea a variat între 68 mm și 35 mm cu o medie de 46 mm, toate valorile deci mai mici ca la bărbați. — Pittard găsește pentru femeile din Vechiul Regat singurele măsurate (Moldova și Muntenia) o medie de 45,74 mm, foarte apropiată de a noastră. Prof. Reiner pentru Drăguș dă ca valoare a acestui diametru 55 mm la bărbați și 51 la femei, mai mare deci ca a noastră.

2. *Diametrul binarin* a variat la bărbați între 47 mm și 21 mm cu media de 34 mm, iar la femei între 46 mm și 19 mm cu o medie de 33 mm; la femei observăm și aci valorile ceva mai mici ca cele ale bărbaților. În general deci cele două diametre ale nasului sunt mai mici la femei decât la bărbați.

Pittard dă pentru acest diametru o medie de 35,87 mm pentru bărbați din Transilvania, o medie generală de 34,87 mm pentru toți Români și o medie de 31,22 mm pentru femeile din Vechiul Regat. Comparând aceste date cu ale noastre, observăm că la bărbați ele sunt foarte apropiate unele de altele, cu o mică diferență

în minus pentru ale noastre. Femeile cercetate de noi au din centra acest diametru mai mare ca cel dat de Pittard pentru Vechiul Regat.

Din datele comparative date de Pittard pe provincii, Transilvănenii ar avea după Dobrogeni lărgimea nasului cea mai mare. Prof. *Rainer* găsește la Drăguș 34 mm la bărbați și 31 mm la femei.

Indicele nasal a variat în general în limite foarte largi, fiind cuprins între 97,98 mm până la 42,31 mm, dând după cum vedem o diferență mare de 55 unități. Constatări asemănătoare face și Pittard în privința variațiunii acestui indice. Media indicelui nazal a fost găsită de noi la bărbați de 72,82 mm, iar la femei 71,05 mm. clasând nasul bărbaților și femeilor ca mezorhin; femeile cu acest indice mai mic prezintă o tendință spre leptorhinie.

După Pittard Românii din Transilvania cu acest indice de 71,07 ar avea nasul mezorhin, în concordanță deci cu cele găsite de noi deși cu o valoare ceva mai mică.

Făcăoaru găsește un indice de 63 mm la bărbați și 68,5 la femei, adică Leptorhinie. Prof. *Rainer* la Drăguș dă valoarea acestui indice de 62 mm la bărbați și 60,8 la femei adică tot Leptorhinie.

În procente la bărbați există o mezorhinie de 49,09% (271 indivizi) alături de o leptorhinie de 34,64% (191 indivizi). La femei mezorhinia e deasemeni ridicată 43,61%, față de o leptorhinie de 40,95%. În general indicele la Moți, neținând seamă de sex, arată în procente o mezorhinie (46,87%) cu tendință la leptorhinie. Această tendință la leptorhinie e mai accentuată la femei unde găsim un procent de 40,95% leptorhinie față de 34,64% la bărbați. În schimb mezorhinia e mai mică la femei cu 43,61% față de 49,09 la bărbați.

		Hiperleptorhin ×—54,9	Leptorhin 55—69,9	Mezorhin 70—84,9	Chamaerhin 85—99,9	Hipercamaerhin 100—×
Bărbați	N	20	191	271	66	4
	%	3,62%	34,64%	49,09%	11,95%	0,71%
Femei	N	18	154	164	38	2
	%	4,81%	40,95%	43,61%	10,10%	0,55%

Extremele arată că pecând hiperleptorhinia în total este de 8,43%; hipercamaerhinia este abia de 1,24%, adică nasurile foarte înguste sunt mai frecvente decât cele foarte late; iar dacă comparăm aceste extreme, pe sexe ele se mențin cu mici diferențe (vezi tabloul).

Din măsurătorile lui Pittard reese că bărbații din Transilvania sunt 42,5% leptorhini; 53% mezorhini; valorile obținute de ei sunt mai ridicate ca cele obținute de noi, deși raportul lor se conservă.

Cât despre femei (Muntenia și Moldova) comparându-le cu cele din Vechiul Regat, singurele măsurate de Pittard, găsim la acestea o leptorhinie de 69,11% față de o mezorhinie numai de 30,15%; există o diferență deci mai mult decât dublă în favoarea nasurilor subțiri pentru femeile din Vechiul Regat. Această remarcă asupra leptorhiniilor din Muntenia și Moldova o face și Pittard, unde „femeile sunt mult mai leptorhine“.

După aceiași clasificare ca și a noastră (Martin) Făcăoaru găsește următoarele procente: Bărbați: Hiperleptorini 10,5; Leptorini 76,3; Mezorini 13,20; Chamoerini 0; Femei: Hiperleptorine 8,1; Leptorhine 75,20; Mezorhine 15,4; Chamoerini 1,3.

Comarate cu datele găsite de noi există, după cum observăm, pentru ambele sexe diferențe foarte mari în favoarea nasurilor subțiri pentru locuitorii din Voșlobeni; aceste diferențe se accentuează și mai mult dacă adăugăm și Hiperleptorinia care se prezintă cu aceiași diferență mare față de Moși.

Același mare procent de leptorini îl găsește în Transilvania la Drăguș și Prof. Reiner (79% la bărbați și 80,1% la femei) urmată imediat de Hiperleptorinie (12,3% la bărbați și 10,7% la femei); iar Mezorinia într'un procent foarte mic, abia 8,6% pentru bărbați și 8,3% pentru femei.

În general deci relativ la acest indice, atât bărbații cât și femeile de Moși sunt mezorhini; dar pe când bărbații sunt mult mai mult mezorhini, femeile au o tendință la leptorhinie. Pe când diferența între mezorinieni și leptorhinieni la bărbați e mare aproape 14%, la femei ea e foarte mică abia 3%. Ele diferă de femeile din Vechiul Regat, care sunt leptorhine.

După Pittard, Transilvania urmează imediat Dobrogei, în procentul mai ridicat de mezorhini; numai Banatul ar face excepție, unde leptorhinia e de 66,60% față de mezorhinie numai de 30,55%.

Concluzii

1. Nasul variază în limite foarte mari față de celelalte elemente morfologice ale feței.

2. La Moși avem o mezorhinie cu tendință la leptorhinie, con-

trar Românilor din Vechiul Regat, unde Pittard a găsit o leptorhinie cu tendință la mezorhinie.

3. Față de Românii din Transilvania, priviți în general, Moșii ar avea o tendință mai mică spre leptorhinie.

4. Tendința la leptorhinie e mai accentuată la femei ca la bărbați.

5. Înălțimea nasului la Moși, față de locuitorii Vechiului Regat, e ceva mai mică.

6. Diametrele nasului, lungimea și lărgimea, sunt mai mici la femei ca la bărbați.

* * *

Indicele auricular fiziognomic

Cercetările asupra urechii le-am făcut în ce privește așa numitul *indice fiziognomic*, adică raportul centesimal între lățimea urechii inclusiv lobulul, prin punctele cele mai extreme, așa cum sunt indicate în Martin.

Valoarea elementelor măsurate se prezintă după tabloul următor :

		N	Mx	Mn	M	m	σ	E (σ)
Bărbați	Înălțimea urechii .	550	78	47	62	+0,15	5,21	+0,10
	Lățimea urechii .	587	40	26	32	+0,08	2,72	+0,05
	Indicele urechii .	536	69,33	42,19	52,79	+0,12	4,56	+0,09
Femei	Înălțimea urechii .	374	69	44	56	+0,15	4,46	+0,11
	Lățimea urechii .	368	37	25	31	+0,09	2,64	+0,06
	Indicele urechii .	362	68,74	41,37	54,79	+0,18	5,18	+0,13

Reese din datele de mai sus că ambele dimensiuni ale urechii sunt mai mici la femei ca la bărbați; totuși indicele e mai mare la femei. Acest fapt ține după cum observăm la diferența mai mare dintre diametrele de înălțime ale urechilor (6 mm) ca dintre cele de lățime (1 mm).

Neținând seamă de sexe, înălțimea a variat între 78 mm și 44 mm cu o medie 59,36 mm; lățimea între 40 mm și 25 mm cu media de 31,67 mm, iar indicele între 69,23 și 41,37 cu media de 53,59.

Diferențele între extreme au fost pentru înălțime de 31 mm la bărbați și 25 mm la femei, iar pentru lățime de 14 mm la bărbați și 12 mm la femei, ceva mai mici deci la femei.

Din aceste date reese că aceste diferențe sunt relativ mari, comparate mai ales cu cele obținute de alți autori (*Pittard*) la Românii din Vechiul Regat. Acest autor nu a găsit o diferență decât de 11 mm și 7 mm.

Papilian și Bumbăcescu măsurând comparativ urechea din punct de vedere fiziognomic, la Românii din Transilvania și la Unguri, dau pentru Români următoarele date: *Înălțimea* 60,21 mm; *lățimea* 32,06 mm, *indicele* 52,65, toate datele numai la bărbați.

Comarate cu datele noastre, ele se apropie foarte mult între ele existând o diferență ceva mai accentuată pentru înălțime unde Moșii ar avea această înălțime cu ceva mai mare. Indicele însă aproape egale, cu o mică diferență în plus la Moși.

Din aceste date comparative, reese totuși o mică diferență în sensul că Moșii au urechea ceva mai mare ca Românii din Transilvania în general.

Pittard a studiat deasemenea urechea la locuitorii din Vechiul Regat și Dobrogea, unde a găsit: lungimea cuprinsă între 57,8 mm și 69 mm cu o medie de 62,63 mm; iar lățimea între 32,8 mm și 52 mm cu o medie de 35,34 mm. Indicele variază între 55,61 și 62,58 cu o mijlocie de 57,52.

La bărbați deci, comparativ cu datele noastre, avem o medie a înălțimei aproape egală, în schimb media lățimei e mult mai mică la noi. Deasemenea și după indice noi am fi mai mici, obținând o medie numai de 52,79. Totuși din datele lui Pittard, nu reese procedeul aplicat acestor măsurători, nedând nici o indicație asupra punctelor de reper, deaceea o comparație cu datele noastre nu are decât o valoare relativă.

Aceste date privesc pe dealtă parte numai bărbații.

Pentru „cele câteva femei măsurate” cum se exprimă Pittard, a găsit următoarele valori: lungimea 57,5 mm, lățimea 32,3 mm, indicele 56,13. Comarate cu cele ale bărbaților, ele sunt toate mai mici. — Comparând cu datele noastre, ele sunt toate mai mari, ceea ce ar denota că urechile la femeile din Moși ar fi mai mici ca cele ale celor din Vechiul Regat. Totuși numărul mic de femei măsurate de Pittard nu ne permite a trage concluzii definitive.

Tabloul comparativ de mai jos, între datele găsite de acești autori și noi, la bărbați, evidențiază mai bine cele de mai sus.

Autorul	Înălțimea	Lățimea	Indice	Localitatea
E. Pittard	61,63	35,54	57,52	Vechiul Regat
Papilian și Bum- băcescu	60,21	32,06	52,65	Transilv. în gen.
Papilian și Velluda	62	32	52,79	Moși dintre Arieș

Concluzii

Urechea la Moși variază în limite destul de mari.

Indicele general de 52,79 plasează urechile între cele mici și cele mari.

La femei urechile sunt mai scurte în înălțime ca cele ale bărbaților.

Față de cele ale Românilor ardeleni în general ele sunt ceva mai mari.

Față de cele măsurate de Pittard în Vechiul Regat, Moșii ar avea urechile mai mici în sens transversal (mai înguste).

Deschiderea bucală

Deschiderea bucală a fost măsurată cu compasul alunecător între comisuri. Ea a variat ca lățime între 61 mm și 34 mm la bărbați cu o medie de 49 mm; la femei această variație a fost cuprinsă între 60 mm și 23 mm cu o medie de 48 mm.

Sexul	N	M _x	M _n	M	m	σ	E(σ)
Bărbați	551	61	34	49	± 0.12	4,49	0,09
Femei	375	60	23	48	± 0.12	5,27	0,13

Observăm deci o apropiere foarte mare între bărbați și femei ca valori absolute căci avem o maximă și o medie egală (1 mm necon-
tând); numai minima e mai scăzută la femeie cu 11 mm, ceea ce nu

are dealtîfel mare importanță, ținînd seamă de mediile aproape egale. În orice caz între maximă și minimă există o diferență destul de accentuată, ea fiind la bărbați de 27 mm, iar la femei de 37 mm. La femei deci variația e mai mare.

În general neținîne seamă de sex, avem o maximă de 61 mm, o minimă de 23 mm, o diferență deci de 38 mm. Media generală este de 48,66.

Dacă comparăm aceste date cu cele ale lui Pittard făcute în Vechiul Regat, găsim la acestea o medie la bărbați de 52,92 mm, aproape deci de 53 mm, iar la femei de 48,2 mm. Din ele reese că bărbații Moși au gura mai mică decât cei din Vechiul Regat cu o diferență în medie de aproape 4 mm; femeile în schimb au o gură aproape egală.

Trebue însă să remarcăm și aci numărul mic de măsurători efectuat de Pittard, mai ales la femei, ele par a fi fost numai câteva și apoi o diversitate regională foarte mare; ceea ce nu e cazul nostru unde avem un număr foarte mare și o omogenitate maximă.

Dealtfel acest fapt reese și din diferențele valori biometrice, căci ele sunt foarte mici.

Concluzii

Gura la Moși în general variază în limite mari, predominînd însă gura mică.

Indicele bucal general de 48,66 mm, aproape egal în ambele sexe, e ceva mai mic totuși la femei.

Față de Românii din Vechiul Regat gura la Moși e mai mică. Această diferență e mult mai accentuată la bărbați ca la femei.

* * *

Deschiderea palpebrală

Deschiderea palpebrală este un caracter antropologic nu destul de studiat.

În studiul antropologic pe care l'am făcut asupra Moșilor, pentru o cât mai completă edificare, am examinat și acest caracter. — Tehnica a fost cea indicată de către Pittard în „*Les peuples des Balkans*“. Se măsoară diametrul biocular extern, apoi cel biocular intern, și se scade ultimul din primul, rezultatul se imparte apoi prin doi, obținîndu-se astfel lungimea deschiderii palpebrale.

Măsurătorile *diametrului biocular extern* ne-a dat următorul tablou:

Sexul	N	Mn	Mx	M	m	σ	E(σ)
Bărbați	551	78	107	91	$\pm 0,10$	4,64	0,09
Femei	376	73	107	88	$\pm 0,12$	4,77	0,11
In gener.	927	73	107	89,5	$\pm 0,08$	4,70	0,073

Intre media găsită de noi la bărbați de 91 mm și cea găsită de Pittard de 96,92 mm, există o diferență destul de apreciabilă de aproape 6 mm mai puțin la noi.

Pittard nu a măsurat decât bărbați, așa că la femei datele comparative ne lipsesc.

Din datele noastre acest diametru e mai mic la femei cu 3 mm; iar cel general neținând seama de sex, este de 89,5 mm.

Diametrul biocular intern s'a prezentat după următorul tablou:

Sexul	N	Mn	Mx	M	m	σ	E(σ)
Bărbați	552	21	45	33	$\pm 0,06$	3,30	0,051
Femei	375	18	44	32	$\pm 0,10$	3,74	0,092
General	927	18	45	32,5	$\pm 0,06$	3,52	0,055

Media la bărbați de 33 este aproape egală cu a lui Pittard de 32,9 mm. La femei o comparație nu o putem face din lipsă de date; față însă de bărbați ea e mai mică ca un mm, deci mult mai mică decât diferența între diametrul biocular extern.

Neținând seama de sex, acest diametru l'am găsit cu o medie de 32,5 mm.

Deschiderea palpebrală calculată după cum am arătat, s'a prezentat astfel:

Sexul	N	Mn	Mx	M	m	σ	E(σ)
Bărbați	551	21,5	36,5	28,8	$\pm 0,04$	2,19	$\pm 0,04$
Femei	375	21	33,5	28,-	$\pm 0,06$	2,17	$\pm 0,05$
General	926	21	36,5	28,4	$\pm 0,03$	2,15	$\pm 0,03$

Media la bărbați de 28,8 mm e mult mai mică decât a lui Pittard de 32 mm, dând o diferență de 3 mm. Diferența între sexe e de 1 mm.

Indiferent de sex deschiderea palpebrală la Moji este de 28,4 mm.

In concluzie: Diametrul biocular extern e mai mic la Moji ca la ceilalți Români.

Diametrul biocular intern este aproape egal.

Deschiderea palpebrală e mai mică deci la Moji.

* * *

Resumé

Des recherches anthropologique concernant le nez, l'oreille, l'orifice bucal et palpébral chez les Motzi (habitants des monts Apuseni de Transsylvanie) nous avons tiré les conclusions suivantes:

1. *Le nez présente de variations très grandes en comparaison des autres éléments morphologiques de la face.*

Les Motzi ont le nez mézorrhine avec tendances leptorrhines.

2. *Les Motzi ont la bouche plus petite que les habitants du Vieux Royaume.*

3. *L'orifice palpébral est plus petit que chez les autres Roumains du Vieux Royaume.*

4. *L'oreille au point de vue physiognomique, est plus grande que chez les Roumains des Transsylvanie, mais plus petit que chez les Roumains du Vieux Royaume.*

Organizația sanitară a statului Alabama.

de

Dr. LEON PRODAN

Una dintre cele mai interesante organizații sanitare o are statul Alabama din Statele Unite ale Americii. În anul 1848 s'a constituit prima asociație medicală din acest stat, pentruca în anul 1873 să adopte o constituție în care s'a consacrat un principiu, care face ca organizația sanitară din acest stat să fie unică din întreaga lume.

Faptul care face ca această organizație să fie deosebit de interesantă este că conducerea asociației medicale este în acelaș timp și consiliul sanitar superior al statului Alabama. Deci această asociație are un rol dublu; de asociație profesională pentru promovarea științifică, etică, morală și materială a membrilor ei și în al doilea rând tot ea este cea care îndrumază și controlează starea sanitară a statului. Acest fel de organizație a fost concepută de către medicul Cochran, care a stat în fruntea acestei organizații până la moarte, (1896).

Această organizație a servit adeseori de sursă de informație pentru organizarea diferitelor asociații medicale din Statele Unite.

Scopul asociației.

1. Să organizeze corpul medical în conformitate cu principiile stabilite în constituție.
2. Să țină în evidență și să combată bolile epidemice din cuprinsul statului.
3. Să promoveze studiul botanicii și climatologiei medicale a statului.
4. Să încurajeze stabilirea pe teritoriul statului a medicilor cu educație profesională și morală superioară pentru protejarea populației de neajunsurile relei pregătiri profesionale și a șarlatanismului.
5. Să se străduiască pentru elaborarea legilor pentru examinarea și controlul profesional al tuturor persoanelor, care sunt angajate în îngrijirea sănătății populației.
6. Să stăruie pentru dezvoltarea relațiilor prietenești și de bună colegialitate între medici și să desvolte spiritul de loialitate și etică profesională ireproșabilă.
7. Să solidarizeze întreg corpul medical atât pentru lupta profesională cât și pentru promovarea bunei stări sanitare a populației.

Organizarea asociației.

Asociația are un comitet central de conducere și mai multe societăți medicale districtuale.

Membri. Membri asociației sunt de patru categorii: 1. membri 2. delegați, 3. consilieri și 4. membri corespondenți. Toți membri societăților districtuale sunt membri de drept al asociației. Membri au drept să asiste la ședințele științifice ale asociației să-și prezinte în fața ei lucrările și să ia parte la discuțiile lucrărilor prezentate în fața asociației. Ei nu au drept de vot și nu sunt eligibili, decât după ce au fost membri fără întrerupere timp de cinci ani.

Fiecare societate medicală districtuală are dreptul să fie reprezentată la ședințele generale a asociației prin atâția delegați, câți parlamentari se aleg în districtul respectiv, însă nici la un caz nu vor fi mai puțin de doi delegați. Delegații nu pot fi aleși decât din acei care au fost cel puțin 5 ani membri fără întrerupere.

Consilierii. Consilierii sunt: 1. candidați de consilieri 2. consilieri activi și 3. consilieri pe viață. Adunarea tuturor consilierilor se numește colegiul consilierilor.

Candidații de consilieri se aleg de către comitet dintre membri sau delegații societăților districtuale cari n'au mai fost aleși înainte. Ei rămân provizorii până la finea sesiunii anuale a asociației, când vor fi aleși de adunarea generală și vor îndeplini formalitățile impuse consilierilor activi. Dacă nu sunt aleși sau dacă nu acceptă această funcțiune ei își pierd această calitate fără nici un drept ulterior.

Consilierii activi se compun din consilierii aleși de asociație care au acceptat această funcțiune în scris și s'au obligat să-și îndeplinească îndatoririle ce le incumbă în această calitate și că vor plăti cotizația în consecință. Un consilier activ demisionat, sau care din diferite motive a întrerupt această funcțiune la reelegere nu trebuie să îndeplinească din nou formele de mai sus.

Consilierii pe viață se aleg de asociație dintre consilierii activi cari au deținut această funcțiune timp de 20 ani. Ei au aceleași drepturi și obligațiuni ca și consilierii activi. Inșă datorită faptului că ei au servit timp de 20 ani asociația și au cotizat regulat tot acest timp ei sunt scutiți de a asista la toate ședințele și de a plăti cotizația.

Consilierii se aleg la adunările generale anuale. Numărul total al consilierilor activi și al candidaților de consilieri nu e voie să treacă peste o sută. Alegerea în calitate de consilieri se face pe timp de 7 ani la prima și a doua alegere, iar la reelegerea a treia pe timp de 6 ani, astfel încât la împlinirea a 20 ani de funcțiune în această calitate poate fi ales consilier pe viață.

Pentruca cineva să poată fi ales consilier trebuie să fie un om cu o cultură generală aleasă, distins în domeniul medicinei științifice or practice, fidel sistemului de organizație și să fi fost membru al asociației pentru cel puțin 5 ani consecutivi. Numărul consilierilor activi trebuie să fie distribuit în mod proporțional pe întreg teritoriul statului.

Indatoririle consilierilor. Consilieri au următoarele îndatoriri:

1. Să aibă un devotament neprecupețit față de asociație, să fie gata oricând ai apăra interesele și să o ajute în promovarea scopurilor ei.
2. Să-și îndeplinească toate îndatoririle reglementare, sau acelea încredințate lor de către președinte sau asociație.
3. Să asiste la ședințele anuale ale asociației. Neconformarea la această obligație aduce după sine pierderea poziției.
4. Să asiste la ședințele societăților districtuale, din care fac parte pentruca să le mențină autoritatea și să le promoveze eficiența.
5. Să stimuleze și ajute societățile districtuale în executarea legii pentru declararea regulată a nașterilor, morților și a bolilor infecțioase. Neîndeplinirea acestor obligațiuni duce la sancționarea consilierilor și chiar demiterea lor din colegiul consilierilor, după gravitatea faptelor.
6. Consilierii nu pot îndeplini rolul de delegați ai societăților districtuale la ședințele anuale ale asociației.

Drepturile consilierilor: Consilierii au drepturile următoare:

1. De a discuta și vota toate problemele asociației.
2. Pot fi aleși în orice funcțiune în comitetul asociației.
3. Își mențin calitatea de consilier, timpul prescris, afară de cazul de moarte, demisie, dare în judecată, sau demitere pentru neglijență.

Membri corespondenți. Membri distinși ai corpului medical în afara statului, sau foștii consilieri ai asociației, care au servit cel puțin 10 ani în această calitate pot fi aleși membri corespondenți. Ei au dreptul să-și prezinte lucrările în fața asociației și nu sunt supuși la nici o cotizație.

Conducătorii asociației.

Asociația are: Un președinte, patru vicepreședinți, un secretar, un casier și zece cenzori. Președintele se alege pe un an. Vicepreședinții pe patru ani și în așa fel că în fiecare an expiră mandatul unuia dintre ei. Secretarul și casierul se alege pe cinci ani, cenzorii tot pe cinci ani, însă în așa fel că în fiecare an se schimbă doi.

Indatoririle președintelui. Președintele prezidează ședințele comitetului și ale asociației. El face raportul anual de activitate la ședința anuală când își dă demisia. Deasemenea face propuneri cu referire

la organizarea și felul de activitate pentru viitor al asociației, care se discută în ședința plenară. El încredințează membrilor și consilierilor diterite rapoarte din domeniul medicinei, chirurgiei, sănătății publice sau orice alt domeniu pe care le crede necesare și de interes pentru a fi discutate de asociație. El invită conferențieri distinși din alte state. Numeste delegații la adunările Asociației Medicale Americane. El conduce și dirijează toate agendele asociației în conformitate cu constituția, cu tradiția asociației, după părerea și opinia comitetului de cenzori și al medicului șef al statului.

Indatoririle vicepreședinților. Teritoriul statului este împărțit în patru regiuni și fiecare vicepreședinte are conducerea medicală a uneia din ele. Vicepreședinții sunt datori ca prin toate mijloacele posibile: corespondență, anchete, deplasări, etc., să fie informați asupra activității societăților medicale districtuale din regiunea lor. Ei trebuie să stimuleze activitatea acestor societăți oricâteori s'ar observa o lipsă de activitate suficientă. Ei fac raport lunar președintelui despre felul cum decurge activitatea din regiunea respectivă, deasemenea un raport anual în fața asociației. În caz de absență a președintelui, cel mai vechi vicepreședinte va prelua agendele.

Secretarul. Secretarul este încredințat cu conducerea biroului asociației, el redactează procesele verbale ale ședințelor, face corespondența asociației conform indicațiilor președintelui și alte îndatoriri administrative. Secretarul este funcționar salariat.

Casierul: adună cotizațiile membrilor și administrează averea asociației și face raport anual despre starea ei. El deasemenea este plătit.

Comitetul cenzorilor: Cei zece cenzori aleși constituie comitetul cenzorilor și funcționează în triplă capacitate:

1. Comitetul de stat al cenzorilor.
2. Comitetul de stat pentru examinarea medicilor și
3. Comitetul de stat pentru sănătatea publică.

Comitetul cenzorilor alege cu majoritate de voturi dintre membrii săi un președinte, al cărui titlu se schimbă după calitatea în care acționează. Adecă rând pe rând este președintele comitetului de stat al cenzorilor, al comisiei de stat pentru examinarea medicilor sau președintele comitetului de stat pentru sănătatea publică. Tot din comitetul cenzorilor se alege șeful serviciului sanitar al statului, al cărui alegere o confirmă asociația, (consiliul sanitar al statului), la adunarea generală anuală. Comitetul cenzorilor are deasemenea dreptul să ceară asociației demiterea șefului serviciului sanitar al statului pentru cauze bine motivate.

Comitetul de stat al cenzorilor examinează toate moşuni-
le, rezoluţiunile şi investigaţiunile de orice natură care privesc
organizaţia, conduita şi bunul mers al asociaţiei sau al societăţilor
districtuale. Toate amendamentele cu privire la constituţia şi regula-
mentele asociaţiei. Toate rapoartele anuale şi propunerile preşedintelui,
vicepreşedinţilor, secretarului şi a casierului cari urmează a se ceţi la
şedinţele anuale ale asociaţiei. Toate plângerile contra unui consilier,
delegat sau membru al asociaţiei pentru conduită nepotrivită, şi în
contrazicere cu etica profesională. Deasemenea judecă toate apelurile
contra deciziunilor societăţilor districtuale, şi orice alte chestiuni simi-
lare în cari decide cu majoritate de voturi.

În toate aceste cazuri comitetul cenzorilor este obligat să facă
toate investigaţiile necesare pentruca deciziunile date de el să fie bine
documentate. Procedura va fi întotdeauna cât se poate de scurtă.
Dacă comitetul cenzorilor într'o chestiune oarecare nu poate ajunge
la o hotărâre valabilă din cauza divergenţelor de păreri, chestiunea
respectivă se supune deciziei asociaţiei cu rapoartele respective.

Comitetul de stat pentru examinarea medicilor. Cenzorii când
activează în calitatea de examinatori ai medicilor, ei lucrează în con-
formitate cu legile şi regulamentele cari privesc această problemă.
Deciziunile comitetului în această materie au valoare definitivă şi nu
pot fi modificate nici de asociaţie. Trei membri din comitet consti-
tuie o comisie (quorum).

Comitetul de stat pentru sănătatea publică. Comitetul cenzori-
lor în timpul când activează în domeniul sănătăţii publice va fi pre-
zidat din oficiu din partea guvernatorului. Comitetul va supraveghea,
dirija şi îndruma toate problemele de sănătate ale statului prin şeful
serviciului sanitar al statului, ales din sânul acestui comitet.

Şeful serviciului sanitar al statului are dreptul de a vizita şi
inspecta toate organizaţiunile sanitare din cuprinsul statului pentru a
se convinge de bunul mers al serviciului şi poate lua măsurile ce le
crede necesare pentru binele serviciului. El are drept să convoace
comitetul de sănătate publică ori de câteori va crede de bine, pentru
a-l consulta şi a-i cere avizul cu referire la diferitele probleme sani-
tare. La rândul său comitetul de stat pentru sănătatea publică poate
convoca consiliul sanitar de stat (asociaţia) ori de câteori va crede că
trebuie să se pronunţe asupra marilor probleme de sănătate publică.

Comitetul de stat pentru sănătatea publică şi şeful serviciului
sanitar al statului vor înainta raport anual despre activitatea lor, către
consiliul sanitar de stat (asociaţie).

Trei membri din comitetul de stat pentru sănătate publică formează o comisie.

Cotizații. Fiecare membru al asociației va plăti o cotizație anuală de trei dolari prin societatea medicală districtuală. Fiecare asociație districtuală va plăti la asociație 4 dolari pentru fiecare delegat care o reprezintă la sesiunea anuală. Consilierii la rândul lor, cu excepția consilierilor pe viață vor plăti câte 10 dolari pe an.

Banii asociației nu pot fi utilizați pentru festivități și distracții. Ei servesc pentru tipărirea rapoartelor și discuțiilor sesiunii anuale, pentru încurajarea medicinei științifice și practice și pentru apărarea și promovarea intereselor și progresului asociației.

Societățile medicale districtuale.

Societățile medicale districtuale ca să fie recunoscute de asociație trebuie să se organizeze în spiritul constituției. Membri acestor societăți trebuie să fie medici absolvenți ai facultăților de medicină cu reputație bună și să fi trecut examenul de stat în fața comisiei de stat pentru examinarea medicilor. Inșă mai trebuie să fie oameni cu reputație bună și să se supună regulilor societății.

Societățile districtuale trebuie să-și aleagă cu grijă membri și să-și admită numai pe cei demni a fi admiși.

Societățile medicale districtuale sub rezerva aprobării asociației au dreptul să-și facă regulamentele proprii de conducere, să-și aleagă comitetul și să inițieze orice alte acțiuni necesare pentru bunul mers al lor, care nu sunt în contradicție cu constituția și regulamentele asociației. Deasemenea sub controlul și supravegherea asociației își pot exercita jurisdicția asupra membrilor, în conformitate cu constituția și regulamentele în vigoare. Trebuie să adopte „Principiile de etică“, promulgate de către Asociația Medicală Americană, pentru reglementarea raporturilor profesionale a medicilor, cu modificările făcute de asociația statului.

Fiecare societate medicală districtuală va trimite la adunările asociației delegați în număr egal cu deputații aleși în districtul respectiv. Va transmite asociației câte 3 dolari de fiecare membru. Deasemenea un raport anual de activitate cuprinzând, numele conducătorilor, membrilor, numele și datele medicilor cari nu sunt membri, numărul ședințelor și numărul membrilor prezenți la ședințe.

Lista medicilor mutați din, sau în district, deasemenea a celor morți. Va mai conține și alte probleme de interes special.

Fiecare societate districtuală va alege 5 censori dintre membri

ei mai distinși și onorabili, în așa fel ca în fiecare an să se schimbe unul. Unul dintre censori va fi ales de președinte, iar altul ca secretar al comitetului de censori. Organizați în acest fel ei activează în două calități.

1. Comitetul de censori.

2. Comitetul districtual pentru sănătatea publică.

Activitatea lor în aceste calități este similară cu comitetul de stat al censorilor. Apelurile contra decisiunilor comitetului districtual de censori se fac la asociație, a cărei decisiuni sunt definitive.

Adunările asociației și lucrările asociației.

Asociația va ține câte o adunare generală ordinară pe an. Adunările ordinare se vor ține în fiecare an în altă localitate. Se pot convoca și adunări extraordinare.

Lucrările asociației în general se vor referi la organizarea și bunul mers al asociației și a societăților districtuale, la buna aplicare a legii cu privire la reglementarea practicii medicale în stat, la aplicarea legilor de sănătate publică, la probleme cu privire la progresul medicinei științifice și practice. La fiecare adunare generală anuală se face revizuirea membrilor de orice calitate a activității lor și activitatea societăților districtuale.

Alegerile membrilor de conducere și a membrilor corespondenți se face în ultima zi a adunării anuale. Douăzecișicinci de consilieri și delegați constituie o comisie, care poate conduce diferite lucrări la adunarea generală a asociației.

Anchetele disciplinare. Orice plângere ori denunț contra conduitei, etc. a unui membru de orice rang, se face către asociație prin adresă semnată, care se citește în ședința plenară și se ia la proces verbal, după aceea se transpune comitetului de censori pentru anchetă, care va face investigațiunile necesare în cel mai scurt timp posibil. Persoanelor acuzate li se trimite câte o copie de pe actul de acuzare și li se dă timp suficient pentru a produce martori și orice dovezi va crede de bine în favoarea sa, iar la judecată are dreptul de a fi ascultat. Aceleași drepturi le are autorul sau autorii denunțului.

Aceasi procedură este valabilă și contra societăților medicale districtuale, pentru abaterile dela constituție și regulamentele asociației. În aceste cazuri ele sunt reprezentate prin conducătorii legali.

Sancțiuni.

Sancțiunile sunt: admonestarea, demiterea, dacă persoana respectivă a ocupat vre-o funcțiune, excluderea temporară sau definitivă dela ședințe

pierderea temporară sau definitivă a calității de membru al asociației.

Societățile medicale districtuale pot fi admonestate, sau desființate.

Sentința de condamnare se citește la adunarea generală din partea președintelui asociației. La această ședință este citat și acuzatul. Sentința poate fi urmată de cuvinte de infierare și blam ale președintelui după aprecierea lui. Dacă acuzatul nu este prezent, președintele totuși va citi sentința în public, însoțită de cuvintele de infierare ce le crede de cuviință, iar sentința va fi comunicată acuzatului în scris.

În cazul condamnării unei societăți districtuale, sentința se citește în ședință și în plus se anunță și în scris, iar dacă s'a hotărât anularea societății districtuale se anunță și autoritățile, pentru a lua cunoștință de acest fapt.

Asociația este forul de apel în toate chestiunile de disciplină și etică a membrilor societăților districtuale, care au făcut apel contra decisiunilor acestora.

Puterea legislativă a asociației.

Asociația are dreptul să adopte ordonanțe și regulamente pentru conducerea sa și a societăților districtuale. Aceste ordonanțe și regulamente pot fi modificate, suspendate sau revocate la adunarea generală anuală a asociației.

Toate propunerile cu privire la modificarea constituției se fac în scris la adunarea generală anuală și vor rămâne să fie discutate abia la ședința anuală din anul viitor. Modificările se adoptă numai în cazul dacă două treimi din voturi sunt pentru modificare.

* * *

Limitându-ne la un scurt comentariu a organizării corpului medical din statul Alabama ajungem la următoarele constatări mai importante :

Corpul medical din întreg statul ia parte activă la îndrumarea și controlul întregii activități medicale. Astfel această asociație medicală și-a asumat întreaga răspundere pentru promovarea, îndrumarea și controlul activității medicale în domeniul medicinei curative și preventive, controlul pregătirii profesionale a tuturor medicilor (oficiali sau particulari) propunerile pentru numirea medicilor oficiali, lupta pentru revendicările profesionale și chiar și disciplinarea corpului medical. În alte părți pentru aceste atribuții există mai multe organizații oficiale și neoficiale, fără să fie asigurată totdeauna colaborarea lor armonioasă. Este ușor de înțeles că în aceste cazuri nici eficiența lor nu este cea dorită.

Felul de organizare și funcționare a asociației medicale din Alabama asigură o unitate de conducere, continuitate în activitate și totodată o coordonare a tuturor problemelor și intereselor. Toate aceste sunt elemente care contribuie la buna funcționare și ridicarea prestigiului asociației.

Summary.

A description of the medical association of the State of Alabama is made. Also are commented the advantages of a unique medical association to take care of all questions related to medicine, as compared with multiple organisations having divided up in several parts those problems.

Considerațiuni asupra etiologiei streptococice a scarlatinei.

de

Dr. V. LUȘTREA.

Cercetările începând cu anul 1920 au adus multe clarificări în problema scarlatinei fără însă a putea încrimina cu toată certitudinea un agent etiologic sigur în producerea boalei.

Este foarte hazardat de a susține cu tărie, că un anumit agent cauzează boala, fiindcă scarlatina din punct de vedere clinic, se manifestă destul de variat iar metodele de diagnostic sunt limitate aproape numai la simptomele clinice și prin aceasta cadrul bolii nu este stabilit precis. Etichetăm de scarlatină numai acele manifestări morbide, — în mare parte — cari pe lângă alte simptome, sunt însoțite de o erupție cutanată urmată de descuamație. După concepția clasică exantemul este un simptom fundamental de diagnostic al bolii. Totuși și clasicii au admis forma clinică „scarlatina fără exantem” și poate că această formă este mai frecventă decât ne închipuim, cam 35% evoluează astfel. Poate că faptul de a da prea mare importanță unui simptom, a întârziat clarificările de care se simțea lipsa în etiologia scarlatinei. Exantemul în scarlatină după unii autori este un simptom facultativ și cazurile de angină din decursul unei epidemii, trebuiesc considerate în mare măsură de scarlatină. Este admis astăzi diagnosticul de angină scarlatinoasă, în care totdeauna s'a aflat streptococul hemolitic și s'a recrutat din mediul epidemic scarlatinos, evoluând fără exantem și descuamație. Nu se pune acest diagnostic nici în cel mai grav caz de angină streptococică ce nu provine din mediul epidemic. Fără a admite angina scarlatinoasă, este foarte greu să urmăm filiațiunea cazurilor într-o epidemie.

Nedisponând de o metodă biologică sigură de diagnostic și cum simptomatologia bolii nu este patognomonică, greutățile în studiul scarlatinei par foarte mari, la cari se mai adaugă și faptul că toate manifestările morbide s'au aruncat în sarcina agentului patogen și nu s'a pus nici una în legătură cu reacțiunea organismului față de el.

Voiu căuta pe cât îmi va fi posibil să fac o expunere succintă, asupra datelor câștigate clinic, bacteriologic și imunologic în ce privește etiologia scarlatinei, ivită prin prizma etiologică a streptococului hemolitic.

Dela începutul erei bacteriologice a medicinei, autorii au fost frapați de frecvența streptococilor hemolitici în scarlatină și s'a emis chiar ipoteza că ar fi o toxemie datorită unui streptococ special, localizat pe amigdale, care ar elabora o toxină eritrogenetică ce se răspândește în organism prin curentul circulator. Admițând această ipoteză, au încercat câțiva autori să prepare la cai un ser antiscarlatinos, a cărui rezultate bune au făcut să prindă această presupunere. Nu au întârziat nici încercările de imunizare activă care din cauza fenomenelor destul de severe ce se produceau au făcut să fie abandonată.

Nu se putea însă explica faptul, pentrucă se aflau streptococi hemolitici și în alte afecțiuni decât scarlatina. Aceasta a făcut ca să se învinuască alt agent patogen al bolii și în 1911 Cantacuzino formulează teoria virusului filtrant scarlatinos care a fost acceptată de foarte mulți autori în special francezi și o parte germani. Școala anglo-americană a rămas și pe mai departe pe lângă părerea că agentul causal al scarlatinei trebuie considerat streptococul hemolitic. Pentru a susține ipoteza aceasta s'au început cercetări sistematice asupra prezenței streptococului hemolitic în scarlatină și s'a demonstrat prezența sa în 98% chiar sută la sută a cazurilor.

Adepții virusului filtrant nu neagă rolul streptococului hemolitic în scarlatină dar nu-i atribuie rolul determinant în producerea ei, ar fi necesar pentru producerea simptomatologiei complete a bolii fiind în simbioză cu adevăratul agent causal.

Nici între partizanii ipotezei streptococice a scarlatinei, nu există o unitate de vedere și pentru aceasta s'au emis mai multe ipoteze asupra specificității streptococului în scarlatină.

O parte din autori atribuie rolul determinant în producerea bolii, unui grup special de streptococi hemolitici distinct imunologic pe cari îi numesc streptococi scarlatinoși și cari n'ar mai putea produce altă boală. Aceasta este teoria soșilor Dick.

Altă parte de autori în urma observațiilor de laborator, cred că

scarlatina este o manifestare, datorită oricărei varietăți de streptococ hemolitic nefiind o boală specifică în sensul altei boli infecțioase ca holera sau ciuma.

Cea mai mică parte de cercetători atribuie scarlatina unei manifestări alergice, datorită streptococului hemolitic, care la prima infecțiune ar sensibiliza organismul iar infecțiunea ulterioară ar declanșa fenomenele bolii.

Faptul că boala nu fusese produsă experimental, era un punct slab în susținerea teoriei streptococice, care a putut fi înlăturat mulțumită reușitei soșilor Dick, cari în 1923 au reprodus experimental scarlatina, cu un streptococ hemolitic izolat dintr'un caz de scarlatină chirurgicală. Ei badijonează faringele la cinci persoane cu culturi în bulion a acestui streptococ, dintre cari unul face o scarlatină clasică după o incubajie de patru zile, altul o amigdalită, iar trei nu prezintă nici un simptom morbid. Pentru control au fost badijionate alte cinci persoane cu filtratul aceleiași culturi, fără să prezinte nici o manifestare morbidă. Tot ei au mai reușit să reproducă experimental boala încă de două ori. Fiind îndeplinite postulatele lui Koch, autorii consideră streptococul hemolitic agentul cauzal al scarlatinei. Au mai reușit să reproducă experimental boala în 1926 Ch. Nicolle, E. Conseil și Durand, iar în 1931 Toyoda și colaboratorii săi.

Rămânea de clarificat chestiunea unicității sau pluralității streptococilor hemolitici din scarlatină. Chiar soșii Dick au observat o deosebire din punct de vedere fermentativ între tulpinile cu cari au reprodus boala, deși ei susțineau că există o singură varietate de streptococ hemolitic specific scarlatinei.

Marea majoritate a autorilor erau de părerea, că streptococii hemolitici din scarlatină nu se pot deosebi de ceilalți izolați din alte afecțiuni și această ipoteză a putut fi justificată în urma cercetărilor lui Hirschok și mai ales acelora a le autoarei Lancefield. Deja Brown clasificase streptococii hemolitici în α , α^1 și β după felul și intensitatea hemolizei, produsă pe mediile cu sânge. S'a observat că în bolile umane, cei mai des întâlniți sunt streptococii β hemolitici și asupra lor s'au îndreptat toate cercetările. Lancefield a putut clasifica toți streptococii β hemolitici prin metode de precipitare în 9 grupe. Cei cari aparțin grupului A sunt patogeni pentru om. Ca antigen în reacție ea s'a folosit de un extract acid la cald din culturile de streptococ, iar serul era pregătit la epuri prin injecții repetate de vaccin streptococic formolat. Extractul acid conține o substanță carbohidrată pe care a numit-o substanța „C”. Această substanță este specifică pentru fiecare grup în parte și serul epurilor tratați cu vaccin streptococic pus în contact cu extractul culturii respective, produce o precipitare abundentă și caracteristică. În unele cazuri extractul unui grup reacționează și cu serul altui grup, probabil că substanța specifică grupului nu este limitată numai la grupul respectiv ci și la alte grupe, așa că structura antigenică a streptococului he-

molitic ar avea aspectul de mozaic cu substanța specifică grupului în predominanță. Tot Lancefield în grupul A al streptococilor hemolitici folosind ca antigen a fracțiune proteică acido-solubilă și tot aceiași metodă a putut să pună în evidență mai multe tipuri imunologic deosebite. Griffith aplicând metoda aglutinării pe lamă, folosind seruri pregătite la epuri cu tulpini de streptococ hemolitic și minuțios absorbite a putut deosebi în grupul A 25 de tipuri individuale.

În urma acestor descoperiri s'au adus date noi asupra streptococilor din scarlatină. S'a aflat că toate tipurile sunt întâlnite în scarlatină cu predominanță unele față de altele într'o anumită regiune. În Anglia, Griffith a găsit că cele mai comune în scarlatină sunt tipurile 1—5 cu predominanța tipurilor 2 și 4. În Germania, Gundel află tot tipurile 1—5 dar găsește și 14 și 16 pe cari Griffith le-a găsit în alte afecțiuni sau la purtători normali. Din cercetările lui I. E. Gordon în România cele mai frecvente tipuri în epidemii sunt 10 și 27. Tot din cercetările acestui autor rezultă că în Polonia, Cehoslovacia și Ungaria cam jumătatea tipurilor de streptococi din scarlatină sunt aceleași ca în România iar restul ca în Germania și Anglia; dealfel și formele clinice în aceste țări sunt pe de o parte de severitatea celor din România, iar pe de altă parte ușoare ca în Germania și Anglia. În Bulgaria într'o epidemie tot Gordon a aflat tipul 10. În China predomină în epidemii tipul 1. Din aceste pare a se dovedi ipoteza lui Grundel, că prezența diferitelor tipuri de streptococi în scarlatină este legată până la un punct de repartiția geografică și părerea lui Griffith, că acelaș tip de streptococ nu corespunde totdeauna la aceeași boală. În cazurile sporadice și endemice de scarlatină s'au aflat toate tipurile de streptococ.

Alt fapt ce pledează pentru cauzalitatea streptococului în scarlatină este acela, că în culturile streptococului scarlatinos, s'a pus în evidență o toxină care injectată intracutan la persoanele sensibile față de boală, produce o reacție caracterizată prin roșeață și de edem uneori fiind cunoscută sub numele de proba Dick. Remarca aceasta a fost făcută de Gabritschewsky în încercările sale de imunizare activă când 15% din persoane au reacționat cu un rash tipic scarlatinos. Toxina este antigenică și antitoxina pregătită cu ea, o neutralizează ba mai mult, antitoxina stinge rashul scarlatinos ca și serul de convalescent.

S'a crezut la început că producerea de toxină este o proprietate a streptococilor scarlatinoși și bazați pe acest fapt autorii au căutat să deosebească streptococii scarlatinoși de ceilalți. S'a dovedit însă că toxigenitatea este o însușire a tuturor streptococilor și de multeori este mai mare la tulpini nescarlatinoase decât a celor din scarlatină.

Chestiunea identității toxinelor streptococice de origine scarlatinoasă sau nu s'a pus și autorii au fost unii pentru unicitate iar alții contra ei. În urma experiențelor de neutralizare a toxinelor din scarlatină s'a ajuns la concluzia că sunt cel puțin trei grupe de toxine ale streptococilor β hemolitici din grupul A.

Este adevărat că toxigenitatea crescută este o proprietate a streptococului din scarlatină, dar s'au văzut cazuri foarte grave de boală în care streptococul izolat s'a dovedit de o toxigenitate scăzută. Cu toată siguranța că în aceste cazuri intervine un factor individual, în mersul clinic al bolii, care deocamdată ne scapă și care face ca aliura ei să fie așa de gravă.

Tot în favorul cauzalității streptococului hemolitic în scarlatină este faptul că serul convalescenților scarlatinoși aglutinează streptococul ce s'a izolat din gâtul lor la începutul bolii, dacă aglutinează și alți decât tipul la care aparține streptococul respectiv se explică prin prezența aglutininelor minore ce le conține serul și cari pot fi absorbite fără a micșora puterea aglutinantă a serului.

Susținătorii teoriei virusului filtrant au contestat specificitatea acestui fenomen ca nefiind datorit în totalitate streptococului, ci ar fi o reacție între virus care aderă de streptococ imprimându-i această proprietate și serul de convalescent ce conține un antivirul. Ca să dovedească aceasta au demonstrat, că alți microbi decât streptococul dacă sunt cultivați în contact cu filtrat din secrețiile faringiene ale scarlatinoșilor, ori cu filtrat de urină sau sângele lor, ei devin aglutinabili fapt explicabil prin conținutul acelor filtrate a substanței „C” care aderă de ei și în urma căreia aglutinează, iar pe de altă prin posibilitatea unor părți antigenice comune tuturor microbilor. Dacă această aglutinare era specifică trebuia ca microbii în cauză să absoarbă toate aglutiminele din serul respectiv, fapt care nu este descris așa că tot fenomenul s'ar putea să fie o paraaglutinare nespecifică datorită substanței „C”. Că aglutinabilitatea lor a fost transmisibilă este posibil ca substanța „C” să le fi imprimat o mai apropiată legătură antigenică pe lângă cea reziduală care o aveau fiindcă toți germenii folosiți în experiență erau aglutinați la un filtru mai mic de serul de convalescent înainte de ai cultiva în prezența filtratului scarlatinos.

Alături de aglutinine și precipitine s'a evidențiat în serul scarlatinoșilor antistreptolizina — substanță nespecifică tipului — care se poate titra și poate servi la punerea diagnosticului alături de alte probe în cazurile dubioase. Titrul antistreptolizinei crește și scade separat de a celorlalți anticorpi.

În favorul etiologiei streptococice a scarlatinei este și constatarea făcută că numărul îmbolnăvirilor de scarlatină într'o comunitate în caz de epidemie este sensibil egal cu acel a reacției Dick pozitive, de altfel proba Dick este interpretată ca o dovadă a sensibilității cutanate la toxina streptococică, adică în caz de infecțiune streptococică — va evolua cu rash sau nu.

Obiecțiunea ce s'a adus teoriei streptococice a scarlatinei prin faptul că streptococii hemolitici se găsesc în număr destul de mare la purtători 16%—20% după Gordon și că se află și în alte infecțiuni nu pare a fi întemeiată, căci purtătorii normali nu par să aibă un rol important în patogeniza scarlatinei. Trebuie să intervină un alt factor sau o schimbare — care deocamdată ne scapă în complexul causal al bolii ca să se poată declanșa o epidemie. Este posibil că survine o modificare în flora microbiană bucală, care schimbă toxicitatea streptococului hemolitic. Se știe precis că purtătorii normali au tipuri diferite în gât de cele ce se observă într'o regiune anumită în caz de epidemie. S'a mai observat că într'o comunitate înainte de a izbucni o epidemie sunt foarte numeroase cazurile de amigdalită streptococică și poate că aceasta ar fi aceea care deschide drumul viitoareii epidemii.

Faptul că persoanele cari au făcut scarlatină suferă de noi infecții streptococice este ușor explicat și nu poate fi un argument în defavoarea etiologiei streptococice a scarlatinei. În scarlatină avem o imunitate anti-toxică foarte durabilă și nu antiinfecțioasă. „Scarlatina este reprezentată, după I. E. Gordon ca o combinație de componente septice și toxice în care gravitatea, se datorește primilor cari nu conferă imunitate. Geneza ei s'ar explica prin o componentă individuală constituțională și o alta care este infecțiunea cu o tulpină toxigenică de streptococ. Diferențierea clinică între scarlatină și alte infecțiuni streptococice, ar fi, că pe când prima este o infecțiune streptococică cu manifestări toxice celelalte sunt numai infecțiuni streptococice, diferind mai ales în grad de gravitate mai mult decât în manifestare“.

Dacă unii autori au putut afla reacția Dick pozitivă după scarlatină sau negativă înainte de boală sau perioada prodromală, astăzi se poate explica prin multiplicitatea toxinelor.

Din cele expuse rezultă că :

Streptococul hemolitic se află în 98% a cazurilor de scarlatină.

Scarlatina a fost produsă experimental cu streptococi.

Toate tipurile de streptococi se află în scarlatină cu predominanța unora într'o regiune dată.

În epidemii se află de cele mai multe ori un singur tip.

Toxina streptococică injectată intracutan indică persoanele cari vor reacționa cu erupție în cazul unei infecții cu un streptococ toxigen.

Toxina streptococică din punct de vedere imunologic nu este unică.

Scarlatina boală trebuie considerată într'un cadru mai larg ca și până aici, luând în considerare atât fenomenele cu cari reacționează organismul cât și injuriile ce le cauzează agentul patogen.

Zusammenfassung. Dr. Luștea: Zur Frage der Streptokokken Ethologie des Scharlachs.

Überblick über die bisherigen Resultate der Forschungen in dieser Frage, welche eine Kausale Beteiligung der Streptokokken sicherstellen.

Bibliografie.

I. Cantacuzino: L'état actuel de l'endémie scarlatineuse et les études relatives à l'épidémiologie et à l'étiologie de la scarlatine en Roumanie. *Bullet. d'off. Inst. d'Hygiène publique*. Tome 18. pag. 745.

I. Cantacuzino et Bonciu O.: Modifications subies par des bactéries autres que les streptocoques en contact de produit scarlat. *filtré C. R. Soc. Biol.* 96. 1926.

I. Cantacuzino et Bonciu O.: Étude comparative de l'infection expérimentale par des strept. d'orig. scarlat, d'origine non scarlat. et de strept non scarlat. modifiés par la culture en produits scarlat. *C. R. Soc. Biol.* 96. 1927.

G. H. Dick and G. A. Dick: Experimental scarlat fever. *The Journ. of amer. med. asoc.* Tome 51. Nr. 14.

Griffith M. B.: The serologie classification of strept hem. *Journ. of Hygiene*. Tome 34. Nr. 4—5. 1935.

I. E. Gordon: Raport asupra etiologiei scarlatinei prezentat la al doilea congres național de boli infecțioase. Chișinău 1937.

M. Gundel und Wüstenberg: Untersuchungen über hämolitische Streptokokken und die Bedeutung ihrer Typendifferenzierung. *Cbl. f. Bak. orig.* Band 138 Februar 1936.

W. Lehmann: Scharlach und seine Beziehungen zu Streptokokken. *Erg. Hyg. Bakt. Imforsch und Exp. Therapie.* Band 12. 1931.

Lancefield R. C.: The antigenic complex of streptococcus hemolyticus *Journ. of exp. medicine*. XLVII. 1928.

R. Pauli and A. F. Coburn: Studies on the serological typing of strept. hem. *Journ. of exp. medicine*. Vol. 63. Nr. 4.

Conferința președinților de secțiuni și de despărțăminte ai Aстреi

(Cluj, 14 Mai, 1938) *

Adunările generale ale Asociațiunii nu sunt numai prilejuri de neuitate manifestări populare, ci și de rodnică împărtășire spirituală cu problemele permanente și esențiale ale etnicului nostru. Discursul Președintelui Aстреi, conferința rostită în ședința festivă a secțiunilor literare și științifice, comunicările făcute în ședința președinților de despărțăminte, ce are loc în preziua adunării, sunt tot atâtea ocazii de a cunoaște, într'o atmosferă de patriotism înalt și jertfitor, ceea ce ne doare și ceea ce ne dă dreptul să ne mândrim, înfrângerile dar și biruițele noastre. Toate aceste discursuri, conferințe și comunicări se desfășoară pe o linie festivă, care nu îngăduie discuțiile și criticile. Munca pe teren a despărțămintelor, problemele de organizare internă și de tehnică culturală nu sunt atinse în ele decât arareori. Acestea sunt aduse la cunoștință prin raportul general al Comitetului Central, care se distribuie cu acest prilej, raport ce se discută, firește, în ședința administrativă, însă într'o măsură prea redusă — întrucât timpul n'o permite — și prea accidentală, pentru a se putea scoate în evidență nu numai capitolele demne de remarcat din activitatea cuprinsă în el, dar și problemele noi care se pun. Iată de ce s'a simțit nevoia unor conferințe pur tehnice ale președinților de secțiuni și de despărțăminte, la care să se pună în discuție chestiuni de organizare culturală, în fața acelora care au toată pregătirea de specialitate pentru a le examina într'un mod critic, precum și posibilitatea de a le confrunta cu realitatea, în munca lor pe teren.

Cea dintâiu conferință de acest fel a avut loc în 8 Mai 1937. Au participat la ea mai bine de 60 de președinți sau delegați ai lor, iar discuțiile au durat o zi întreagă, fiind urmate cu un interes neobosit și dovedindu-se extrem de rodnice pentru toți cei care au asistat sau au luat parte la ele.

Conferința din acest an a avut loc la 14 Mai. Ea nu s'a bucurat de o participare atât de numeroasă. Cauzele sunt multiple și în mare parte explicabile. Nu mai insistăm asupra lor. Iată numele celor care au jertfit din timpul — și cei mai mulți din punga lor, — pentru a lua parte la această conferință: *Prof. Dr. Iuliu Moldovan*, președintele Aстреi, *Prof. Dr. Iuliu Hațieganu*, Tribunalul Șoimilor și preș. al desp. Cluj, *Prof. N. Drăganu*, preș. secțiunii literare și filologice, *Ion Agârbiceanu*, secretarul general al secțiunilor, *Constanța Bogdan-Duică*, preș. și dna *Dr. Aciu*, membră în secț. feminină, *Prof. N. Săulescu*, membru în secț. social economică, *Prof. Dr. M. Zolog* și *Dr. Râmneanțu* din partea secțiunii eugenice și biopolitice, *Prof. I. Moga* membru al secț. istorice, *Dr. T. Spârchez*, secretarul Șoimilor, *Dr. Căprariu*, *Dr. Petrișor* și *Dr. Preotesoiu* din partea aceleiași organizații, *Adelina Pașnicu*, reprezentantă a desp. Ciuc, *Dr. N. Căliman*, preș. desp. Brașov, *Dr. L. Ionașiu*, repr. desp. Sibiu, *Prof. Ion Bozdog*, preș. desp. Mureș, *Prof. Eug. Seleș*,

* Publicarea acestei dărei de seamă asupra Conferinței a fost posibilă prin întârzierea apariției numărului de față.

preș. desp. Satu-Mare, Adv. Dr. T. Popa, preș. desp. Oradea, Prof. Emil Precup, preș. desp. Gherla, Prof. Ștefan Manciușea, preș. desp. Blaj, Insp. șc. pens. Ion Pavel, preș. desp. Bistrița, Dr. M. Cionca, preș. desp. Ocland (Odorheiu), Protopop Ștefan Gheșie, preș. desp. Tg. Lăpuș (Someș), Adv. Dr. Const. Aldea, preș. desp. Turda, Prof. Cornel Saffa, preș. desp. Salonta (Bihor), Silviu Bot, preș. desp. Sănmărtin (Ciuc), Prof. Domnariu, repr. desp. Dumbrăveni, Prof. N. Nicolau, repr. desp. Abrud, insp. I. Goșlean, repr. desp. Mediaș și cel ce semnează aceste rânduri.

Conferința a durat, ca și cea de acum un an, întreaga zi. Desabaterile au fost conduse de dl Dr. Iuliu Moldovan, președintele Aștrei.

În scurta alocuțiune cu care a deschis conferința, dsa a omagiat pe acela, pe care un neam întreg l-a petrecut, plin de durere, pe drumul lui ultim, pe Octavian Goga, poetul eroismului și al suferinței românismului ardelean, legat de Asociațiune printr'o bogată activitate, fie ca secretar literar al ei, fie ca membru în comitetul ei central. Dsa arată apoi scopul conferinței: Contactul dintre președinții de secțiunii și despărțăminte, pentru a-și comunica unii altora realizările pe teren și a discuta probleme de organizare și intensificare a muncii lor în ogrorul Aștrei. Despărțămintele sunt marele nostru sprijin — a spus dsa — mai ales acum, când conducerea centrală a Asociațiunii se izbește de imense dificultăți de ordin material. Ele sunt în plin progres în anii din urmă, îndeosebi în regiunile cărora li s'a dat o atențiune mai susținută (Regiunea secuizată și Granița de Vest), regiuni pentru care de altfel ne-am bucurat și de un real sprijin material al guvernului. Cea mai mare parte din despărțăminte și-au însușit școala țărănească, despre care s'a vorbit la toate convenirile noastre din anii din urmă și care este pe drept cuvânt una din mândriile Aștrei. De asemenea, organizațiunea „Șoimii Carpaților” este în plin progres. Astra nu trebuie să se mulțumească însă cu atât. Rostul acestor conferințe este de a adânci problemele vechi, dar mai ales de a pune în discuție probleme nouă, fie de ordin regional, fie de ordin general. Cele două rapoarte care se vor citi în această conferință se încadrează în acest plan de muncă al Aștrei.

Au urmat apoi comunicările. Întâia a fost citată de d. N. Săulescu, prof. la Academia de Agricultură din Cluj, membru în secțiunea social-economică a Aștrei și în gruparea „Gând Românesc”. Ea a tratat despre „Școala țărănească permanentă”. O dăm aici în rezumat, în speranța că va putea în curând să fie publicată în întregime. Pentru ideile ei luminoase, pentru argumentația ei strânsă și suflul ei cald, comunicarea merită să fie cât mai larg răspândită. Autorul ei s'a dovedit de altfel, un adânc cunoscător și un cald susținător al școlii țărănești, fie prin colaborarea la școlile organizate la Cluj, fie prin articolele publicate în „Transilvania” și „Gând Românesc”.

Se pune întrebarea — spune d. Săulescu — dacă școlile țărănești pe care le putem organiza astăzi, date fiind mijloacele reduse de care dispunem, durata lor și colaborarea benevolă a profesorilor, sunt destul de numeroase și de bine organizate pentru a corespunde tuturor cerințelor. Astra a făcut, evident, eforturi lăudabile pentru a mări numărul acestor școli și a le da o cât mai bună organizare. Despărțămintele vor trebui să mai recurgă încă mult timp la acest admirabil mijloc de răspândire al culturii în mijlocul țărănimii. Dsa crede însă că formula viitoare va fi aceea a Școlilor țărănești permanente, dirijate de inițiativa particulară, însă larg subvenționate de Stat. Numai astfel Școala țărănească își va atinge scopurile ei, care sunt: 1. Luminarea țărănilor, prin împărtășirea progreselor secolului (în agricultură și igienă), precum și a vitejei neamului, a frumuseților limbii și a țării noastre. — 2. Trezirea țărănilor la o

nouă viață economică și spirituală, ajutându-l să creze el însuși o nouă cultură, cea țărănească. Școala țărănească astfel, cum o concepem noi, nu vrea să imite opera inutilă a școalelor noastre oficiale, de a pregăti intelectuali ai satelor, adică, în realitate, de a detașa și înstreina de viața țărănească, autentică încă, noi elemente, ci vrea să desvolte dragostea de pământ și de destinul țărănesc. Sarcina ei este mult mai grea decât a școlii din Danemarca, pentru că ea trebuie să dea nu numai o nouă concepție culturală, ci și o mai bună pregătire tehnică unor țărani mai puțin înzestrați materialmente decât cei din țara amintită și într'un timp mai scurt, întrucât țărănul român nu poate lipsi mult de la gospodăria sa.

Aceste școli permanente nu vor putea lua ființă însă decât prin colaborarea dintre inițiativa particulară și Stat. Avem numeroase școli de agricultură și școli secundare, care dacă ar fi transformate în școli țărănești permanente, și-ar atinge mult mai bine scopul. Deoarece cursurile cele mai numeroase la aceste școli vor fi cele agricole, deoarece apoi ele vor deveni și centre de îndrumare ulterioară a elevilor lor, ele vor trebui subvenționate de către Ministerul Agriculturii. Fiecare școală va avea un director și doi profesori permanenți, vor fi înzestrate apoi cu ferme, grădini de pomi și de legume.

Cu toate că ajutate astfel de Stat, școlile acestea trebuie să-și păstreze caracterul insulei inițiative particulare a Țărei, grație căreia se vor putea recruta cei mai potriviți elevi-țărani, precum și cei mai deștoinici profesori benevoli, care, în afară de profesorii permanenți, vor contribui la instruirea elevilor.

Durata cursurilor va fi de două luni, cu posibilitatea ca seriile de iarnă să fie aduse și în timpul verii sau toamnei câte 7-10 zile pentru lucrări agricole speciale (altoiri, stropiri, etc.). Vor fi ținute 4-5 cursuri la an în epocile când țăraniii vor putea lipsi mai ușor de la gospodăriile lor. În cursul muncilor agricole profesorii permanenți se vor deplasa pentru a da îndrumări la fața locului, operă la care ar putea fi ajutați de inginerii agronomi.

Materiile care se vor preda vor fi: 1. Agricultură (inclusiv horticultura și operația, noțiuni grație cărora țărănul va putea să-și crească veniturile și să-și îmbunătățească alimentația). 2. Igiena și educația fizică. 3. Istoria. 4. Noțiuni de literatură și limbă românească. 5. Geografia țării.

Elevii vor fi toți țărani cu avere, conducători de gospodărie, între 23-28 ani. Recrutarea lor se va face de către despărțămintele Țărei.

Pentru a atinge rezultate mai palpabile și a da o instrucție unitară, ar fi bine ca elevii să fie recrutați dintr'un număr restrâns de sate cu aceeași cultură agricolă. Progresele evidente ale satelor acestora vor servi de exemplu satelor învecinate.

Aceste progrese nu vor fi atinse dacă vom lăsa pe țărani în voia soartei după părăsirea cursurilor. Va trebui să elaborăm un sistem de organizare economică, sanitară și culturală al statului, care să se hrănească din școala țărănească permanentă, pusă sub direcția supraveghere a Țărei. În jurul acestor școli, pe care am dori ca țăraniii să le considere ca ale lor, vor trebui să se țină anual reuniuni, adevărate congrese ale foștilor elevi. Aceștia vor deveni, în satul lor, fruntași în cel mai cuprinzător înțeles al acestui cuvânt. Cu colaborarea lor se poate într'adevăr înfăptui un program real de ridicarea agriculturii, care să treacă dincolo de birocratism și de circulări deșarte.

Profesorii școalelor permanente trebuie pătrunși cu toții de un sacru apostolat. Mai mult decât cartea, cuvântul înatipat să fie acela care să stăpânească lecțiunile acestora.

Deocamdată ar trebui înființate astfel de școli permanente câte una de fiecare județ; când experiența va dovedi însă utilitatea lor și posibilitățile vor permite, fiecare plasă va trebui înzestrată cu câte o astfel de școală. Reședințele școalelor vor fi în centrele de județ și de plasă, nu numai pentru că acestea sunt înzestrate cu mijloace mai bune de organizare, dar și pentru a da prilej intelectualilor dela oraș să vină în contact cu tineretul dela țară, cultivând astfel acea solidaritate socială, care amenință să se frângă astăzi.

Dacă unele dintre instituțiile acestea, prin poziția, activitatea și înzestrarea lor, se vor impune în mod deosebit, ele vor fi ridicate la rangul de școli superioare țărănești, realizându-se astfel o idee, pe care d. Prof. Iuliu Hațieganu a susținut-o cu atâta căldură în conferința președinților din anul trecut. Școlile superioare vor coordona activitatea școlilor din regiune, studiind în același timp viața țărănească sub aspectele ei multiple, propunând soluții pentru probleme care de mult timp așteaptă să fie rezolvate (ca de ex.: Pământul și familia; Technica agricolă și totul țărănesc; Intovărășiri culturale, sanitare, economice; Adâncirea și îndrumarea culturai și artei țărănești).

După ce d. președinte al Astei a subliniat importanța comunicării, insistând asupra ideilor ei principale, cu care conducerea Asociațiunii este întru totul de acord, au început desbaterele.

D. Teodor Popa (Oradea) cere ca raporturile dintre Stat și Astra să fie bine precizate în organizarea școlai. Referaful să fie prezentat Ministerului.

D. Președinte arată că, atunci când Astra s'a gândit la o astfel de inițiativă, ea s'a întemeiat pe informații pozitive. Un memoriu detaliat asupra transformării Școlai de Agricultură dela Simleu în spiritul propunerilor expuse a fost înaintat deja Ministerului Agriculturii. În privința colaborării cu Statul, Astra ar avea conducerea programului și contactul cu satele. Școalele ar fi conduse de o Eforie, din care ar face parte reprezentanții ai Statului și ai Astei. Deocamdată vom lupta pentru întemeierea unei școlae permanente pentru bărbați și a uneia pentru femei. Numai după ce vom verifica planul nostru prin experiența unui an de colaborare, ne vom gândi la înmulțirea școalelor.

Dna Adelina Pașnicu (Ciuc), arată greutățile care le-a întâmpinat cu cele 12 școale țărănești, organizate în acest an în despărțământul pe care îl reprezintă. Elevii lor sunt în mare majoritate țărani săraci, care nu și pot părăsi gospodăriile; de aceea acolo vor trebui să continue, să fie înmulțite chiar, școalele locale.

D. Dr. Căliman (Brașov): Ideea școlai permanente este realizabilă. Ea este dealtfel în firea lucrurilor. Astra a dovedit prin școalele de până acum, drumul pe care trebuie să-l ia educația țărănimii. Statul s'a convins și el cât de inutile au fost unele din școalele lui. Colaborarea este deci absolut necesară. Statul singur nu va putea da acestei instituții adevărata funcțiune. El nu se va putea lipsi de apostolatul Astei, de sufletul ei românesc și jerfitor.

D. Dr. Ionașiu (Sibiu): Să se facă școale permanente și pentru femei. Durata de două luni poate e cam greu de realizat. Ar trebui să se redacteze un program unitar pentru școalele despărțământelor, pentru ca absolvenții lor să aibă o pregătire unitară, atunci când ajung în școalele permanente.

D. Dr. Iuliu Hațieganu (Cluj): Școala țărănească permanentă este una din cele mai scumpe dorințe ale Astrei. Ea trebuie să se realizeze ori care ar fi obstacolele care i-ar sta în față. Dsa este mai sceptic în privința colaborării cu Statul. Probabil alte instituții, care se gândesc și ele la realizări asemănătoare, să fie preferate Astei. Deaceia să întemeiem o școală a noastră, prin subscripții publice, prin jertfa noastră. Să nu ne gândim la instituții costisitoare, care nu ar face altceva decât ar desrădăcina pe elevii lor. Să creăm o școală pe măsura puterilor și a mijloacelor de existență ale țăranului nostru. Dsa face un călduros apel la jertfă pentru crearea celei dintâiu școale permanente țărănești a Astei.

A doua comunicare cu subiectul *Organizarea cercului cultural al Astei* a fost rostită de d. Iosif Goșteanu, inspector școlar și președinte al cercului cultural Astra din com. Dârlos, desp. de plasă Mediaș. D. Goșteanu este directorul școlii primare din această comună fruntașă. Impins de o mare dragoste pentru poporul în mijlocul căruia își dezvoltă activitatea, dsa se frământă mai bine de un deceniu pentru a crea organizațiunea culturală cea mai potrivită firii și nevoilor țăranului nostru, de ambele sexe și de toate vârstele. După ce a studiat și a experimentat mai multe tipuri de organizare, autohtone sau streine, dsa a ajuns la o formulă proprie, care a câștigat adesiunea aproape tuturor țăranilor din Dârlos. Intrucât principiile de care s'a condus în societatea pe care a organizat-o se încadrează foarte bine în principiile care stau la baza activității Astei dsa și-a transformat societatea în cerc cultural al Asociațiunii și și-a pus serviciile la dispozițiile noastre. Comunicarea se întemeiază în cea mai mare parte pe realizările din comuna Dârlos.

Dsa a spus în rezumat următoarele: Bazată pe tradițiile sale culturale din trecut și pe realizările sale prezente, Astra are dreptul să examineze toate problemele culturale ale poporului român. Între acestea se așează pe întâiul plan organizarea culturală a satului, organizarea care depinde de reorganizarea cercurilor culturale ale Asociațiunii.

Toată lumea este de acord că aceste cercuri nu sunt astăzi în măsură să îndeplinească misiunea care le revine, conform statutelor și locului pe care îl ocupă în organismul Astei. După experiențele pe care le-a făcut d. Goșteanu în comuna dsa, la baza unei bune reorganizări a acestor cercuri trebuie să stea următoarele principii

1. O activitate culturală temeinică nu se poate realiza într'un sat decât printr'o societate culturală locală în permanentă funcțiune, care trebuie: a) să stabilească o colaborare între toți factorii culturali din sat; b) să fixeze un program de lucru adecvat nevoilor locale și posibilităților de realizare; c) să asigure durabilitatea și continuitatea muncii culturale în sat; d) să refacă legătura strânsă ce trebuie să existe între intelectuali și săteni.

2. Într'un sat nu poate să activeze cu sorți de izbândă decât o societate culturală unică.

3. Societatea culturală sătească trebuie să îndeplinească funcțiuni multiple. Alături de înfăptuiri culturale în înțelesul propriu al cuvântului, va trebuie să tindă la înfăptuiri în domeniul economic, sanitar, etc.

4. Societatea culturală sătească trebuie să treacă îndată după întemeiere la realizări, adecvate celor mai arzătoare nevoi locale. Țăranul vede în primul rând faptele concrete. Abstracțiunile nu-l conving.

5. Societatea culturală sătească nu poate fi concepută fără *participarea activă a țăranilor*.

6. Societatea culturală sătească trebuie să se susțină în primul rând din contribuția țăranilor deveniți membri activi. Un sat nu este culturalizat cu adevărat atâta timp cât țăranul nu contribuie la ridicarea sa culturală. Este profund greșit și extrem de dăunător procedeul atât de întrebuițat la noi de a da țăranilor totul în mod gratuit. Filantropia duce la secătuirea mijloacelor de propagandă și în mod fatal, la stăgnarea activității culturale. Țăranul poate fi educat pentru a contribui la ridicarea sa culturală.

Cercul cultural, întemeiat pe aceste principii, trebuie să aibă o organizație funcțională pornită din realitățile vieții rurale. Membrii lui se vor împarte în patru secțiuni: 1. Cercul intelectualilor, 2. Secțiunea bărbaiilor, 3. Secțiunea femeilor, 4. Secțiunea „Șoimii Carpaților“, înglobând tineretul adult de ambele sexe. Fiecare secțiune va avea o activitate potrivită nevoilor proprii. Comitetul cercului va însuma pe reprezentanții tuturor secțiunilor. El va coordona și îndruma activitatea spre o fință comună, se va nizuși să aibă o casă culturală, etc. Aceste secțiuni nu vor lua ființă decât acolo unde împrejurările și numărul membrilor va permite.

Secțiile locale cu un număr mai mare de membri vor fi împărțite în subsecții, avându-se în vedere așezarea teritorială a membrilor. Aceste subsecții sunt identice cu „vecinătățile“ care există pretutindent la Sași, dând rezultate foarte bune. Subsecțiile realizează în modul cel mai desăvârșit legătura dintre membrii cercului; prin ele se încasează cotizațiile, se fac convocările, etc. Ele ușurează enorm munca conducătorilor și contribuie în mare măsură la dinamizarea cercului.

Cercul va avea patru adunări generale anuale. Cotizațiile se vor plăti lunar prin subsecții. Pentruca țăranul să le achite în mod regulat, trebuie să se treacă imediat la realizări palpabile, fie ele cât de modeste. Dsa dă numeroase exemple din satul Dârlos, unde femeile și-au cumpărat din contribuțiile lor vase pentru festivități mai mari (nunți, pomeni, etc.), se ajută în cazuri de boală (mai ales a copiilor), de înmormântare. Fiecare din cele șapte subsecțiuni ale lor a contribuit apoi pentru întemeierea unei biblioteci. Secțiunea bărbaiilor și-a cumpărat unelte agricole, distribuie ajutoare, etc. Incepând din 1927, ea a avut conferințe în fiecare Vineri seara, cu caracter de școală țărească. Membri subsecțiunilor își achită cu mare punctualitate cotizațiile. În caz de neîndeplinire a îndatoririlor se prevăd sancțiuni, pe care țăranii le acceptă cu dragă inimă, deoarece s'au convins că ele ajută bunul mers al organizației.

Referatul acesta a fost o adevărată revelație, mai ales pentru aceia din participanții la conferință care nu cunoșteau realizările dlui Goșteanu. El atinge răni de care pătimesc aproape toate despărțămintele. Deaceia a fost urmat de discuții întinse.

D. Dr. Ionașiu (Sibiu) crede că cercul cultural depinde înainte de toate de conducătorul lui, învățătorul sau preotul din sat. Aceștia de multeori sunt atât de încălcați de munca ce li se cere din partea unor societăți, impuse adesea pe cale oficială, încât nu mai pot birui. Planul dlui Goșteanu ar trebui multiplicat și pus la dispoziția despărțămintelor, pentruca acestea să-l realizeze, acolo unde găsesc oameni potriviți.

D. I. Agârbiceanu (Secretarul gen. al Secțiilor): Realizările dlui Goșteanu deschid într'adevăr un capitol nou în activitatea Astrei. Determinarea țăranilor să participe într-o măsură atât de impresionantă la propria lor organizare culturală este întâiul act de acest fel în trecutul Asociațiunii. Participarea activă a țăranilor la orga-

nizarea culturală a satului este impusă atât de calitățile sufletești strălucite și de simțul de ordine al țăranului, cât și de faptul că intelectualii satelor nu mai birue munca ce li se cere. Dacă sistemul va fi generalizat, Astra va fi salvată și din impasul material de azi. Biblioteca și publicațiile ei își vor putea mări tirajul, crescând astfel venitele. Dsa este de părerea ca toate taxele membrilor țărani să rămână cercurilor culturale. Dl Goșteanu să se deplaseze în despărțăminte pentru a discuta la fața locului posibilitatea de a întemeia și în alte regiuni organizații de tipul propus de dsa.

Dl Dr. Aldea (Turda): Dacă atât cercurile, cât și despărțămintele nu-și îndeplinesc programul, aceasta e și din pricina că statutele nu prevăd sancțiuni pentru aceia din membri comitetelor care, nu numai că nu iau parte la lucrări, dar uneori le sabotează de dreptul. Cere modificarea în acest sens a statutelor și a regulamentului Aștrei.

Dl Domnaru (Dumbrăveni): Elogiază activitatea unor intelectuali dela sate din despărțământul pe care îl reprezintă. Președinții de desp. să convoace cât mai mulți preoți și învățători pentru a le împărtăși experiența dlui Goșteanu.

Dl Dr. Căliman (Brașov): La baza organizării funcționale a Aștrei a fost până acum despărțământul. Ar trebui modificate statutele pentru a așeza cercul cultural în centrul preocupărilor Aștrei. Intelectualii satelor nu-și îndeplinesc totdeauna datoria. Astra ar trebui să intervină pe lângă forurile conducătoare, pentruca acestea să dea îndrumări preoților și învățătorilor să se pună în serviciul muncii ei culturale.

Dl Pavel (Bistrița) insistă deasemenea asupra dificultăților pe care le întâmpină cercurile culturale în actuala lor organizare. Conducerea centrală a Aștrei să trimită conferențieri prin despărțăminte, pentru a convinge pe intelectuali că activitatea în cadrele Aștrei este o obligație morală și socială.

Dl Safta (Salonta): Prin proiectul prezentat de dl Goșteanu se largesc obiectivele Aștrei până la identificarea cu toate nevoile satului. Din experiența dsale s'a convins că țăranul e dispus să contribuie, cu condiția însă de a vedea rezultatele colaborării sale. Proiectul trebuie pus de acord cu statutul Aștrei.

Dl Breazu (Secretarul Aștrei): Proiectul Goșteanu este întemeiat pe o mare experiență și pe studiul adâncit al tuturor încercărilor dela noi de acest fel. Înfăptuirea lui depinde, firește, de conducătorii cercurilor, nu e mai puțin adevărat însă că aduce propuneri noi și foarte sugestive pentru încadrarea țăranilor în societatea culturală precum și pentru dinamizarea lor. De aceea el trebuie studiat cu cel mai mare interes.

Dl Goșteanu: Face istoricul organizației din Dârlos și dă noi amănunte cu privire la realizările ei. Dsa a întemeiat un cerc asemănător și în cămunul apropiat Valea-Lungă, care, în scurtul timp de când există, a reușit să grupeze în cadrele lui aproape pe toți țăranii și țărancele. Va amplifica raportul și îl va completa cu un regulament, căroro Astra ar fi bine să le dea o cât mai largă răspândire. Deocamdată, despărțămintele să aleagă câte o comună, în care să încerce acest tip de organizare. Dsa se va deplasa pentru a da îndrumări, acolo unde e nevoie.

Dl Președinte Dr. Iuliu Moldovan: Are credința că proiectul va putea fi însușit de cătră toate despărțămintele. Țăranul nostru e dornic de muncă. În acest tip de organizare el primește un rol important, intelectualului revenindu-i mai mult rolul

de conducere și coordonare. Despărțămintele să aplice fără întârziere planul acesta. Astra are nevoie de organizații externe puternice și numeroase. Numai astfel va putea învinge dificultățile momentului. Planul poate fi adaptat nevoilor locale. Mai ales despărțămintele din Secuime și de pe Granița de Vest, ar trebui să studieze acest proiect, gândindu-se de pe acum la comunele unde ar putea fi aplicat.

Incheindu-se discuția comunicării dlui Goșteanu, dl Dr. Cionca (Ocland): dă relații și propune soluții pentru *intensificarea acțiunii de reromânizare din Secuime*. Să se întemeieze țesătorii în comunele principale, cu scopul de a răspândi portul național. Să se dea burse elevilor fii de români secuizați. Să se continue cu edificarea de biserici și case culturale. Proșii și învățătorii să primească supracota de salarizare promisă. Statul să cumpere pe seama secuizaților toate imobilele de vânzare. În vederea înlăturării căsătoriilor mixte, să se colonizeze Români din alte regiuni, asigurându-se fetelor o mică dotă. Să se întemeieze cooperative și fonduri de ajutorare. Camerele agricole să înființeze centre agricole speciale pentru secuizați. Dd. Pașnicu (Ciuc) și Bot (Sânămărtin) sunt de acord cu propunerile dlui Cionca.

Cu aceasta conferința a luat sfârșit, dl președinte, mulțumind participanților pentru osteneala ce și-au luat-o de a participa la ea și pentru interesul cu care au urmat debaterile. Manifestările acestea — încheie dsa — prin care străbatem în structura inimă a Aștrei stând de vorbă cu cei mai devotați slujitori ai ei, sunt o mare mângâiere pentru noi și un îndemn pentru toți de a continua o muncă în calea căreia se ridică tot mai numeroase obstacole.

I. B.

Insemnări.

* Secțiunile literare și științifice ale Aștrei și-au ținut la 21 Maiu a. c. ședința plenară. A prezidat dl prof. Dr. Iuliu Hațieganu. Ședința a fost inaugurată prin omagierea lui Octavian Goga, fost membru în Secțiunea literară. D. Ion Agârbiceanu, secretar general al Secțiunilor, a vorbit despre activitatea literară și publică a marelui dispărut. Au urmat apoi rapoartele singuraticelor secțiuni. S'au remarcat print' o activitate deosebită subsecția de educație fizică „Șoimii Carpaților“, secțiunea feminină și cea medicală. În raportul Secretariatului general, dl Agârbiceanu a arătat unele fapte demne de reținut: un ciclu de conferințe organizat la Cluj, sărbătorirea maestrului Zaharia Bârsan, cu prilejul retragerii din teatru și comemorarea lui Gheorghe Coșbuc, la douăzeci de ani dela moarte.

* **Despărțământul Cluj** condus de dl Dr. Iuliu Hațieganu a inaugurat în ziua de 22 Maiu, în cadrul unei mari festivități, casa culturală din comuna Sâncraiu-Almașului, cea mai frumoasă din casele ridicate până acum de această organizație. Cercul cultural din această comună, care prin munca pricepută și neodihnită a conducătorului său, protopopul Răcășianu s'a ridicat în admirația tuturor, merita această distincțiune. Duminecă, în 5 Iunie a fost inaugurată, de același desp., casa culturală din Feleac.

* **Despărjământul Reghin** și-a ținut la 10 Maiu adunarea generală. Din bogata dare de seamă, care s'a citit cu acest prilej (și la care vom reveni) reținem : 400 conferințe, școală țărănească pentru bărbați, școală pentru femei, școală pentru servitoare și școală pentru Șoimi; ridicarea a 6 troițe; editarea și răspândirea a numeroase broșuri.

* **Despărjământul Băsești, (Sălaj)**, condus de părintele protopop L. Bran și-a ținut și el adunarea generală a treia zi de Paști, în cadrul unor manifestații festive și culturale de mari proporții. Ea a avut loc în casa națională din Ulmeni cu participarea d. col. Petrescu, prefectul județului, a dlui L. Ghergariu, preș. desp. central Sălaj și a altor numeroși intelectuali din județ, pe care dl Bran a avut fericita inspirație de a-i întruni într'o conferință, în care s'au desbătut problemele culturale de actualitate ale Sălajului.

* **Despărjământul Someș**, condus de părintele protopop Mânzat, a organizat în anul acesta o școală țărănească în comuna Cășeiu din apropierea Dejului. Cursurile ei au fost urmate de 70 țărani. Cea mai mare parte din profesori s'au deplasat din Dej. La sfârșitul cursurilor, care au durat dela 21 Martie la 3 Aprilie, s'a organizat o serbare, cu care prilej s'au împărșit premii țăranilor.

* **Despărjământul Arad**, condus de dl Dr. I. Marșieu, continuă comemorările marilor figuri românești ale regiunii. În ziua de 1 Maiu a. c. a fost evocată, în com. Gațsa, în cadrul unei festivități admirabil organizate, memoria fostului comite suprem Gheorghe Popa de Teiuș.

* **Despărjământul Mediaș**, condus de d. C. Mușlea, a organizat și în acest an o școală țărănească pentru femei. Față de cursurile din anul trecut s'a adaus de astădată lecțiuni speciale de croiu, urmărite cu un deosebit interes de eleve.

* **Școale pentru mirese în Germania.** Poate nu este lipsit de interes pentru aceia dintre Aștriști care sunt preocupați de educația femeii să știe că în Schwanenwerder (lângă Berlin-Wannsee) există, începând cu 18 Maiu a. c., o Școală pentru mirese (Bräuteschule), similară școalelor noastre țărănești pentru femei, organizată de instituția „Deutsches Frauenwerk“. Viitoarele soții, care urmează această școală timp de 6 săptămâni, primesc instrucțiuni din domeniul gospodăriei (gătit, cusut), igienei (igiena copilului, noțiuni generale de igienă), de educație fizică, etc. Nu sunt uitate nici tradițiile și obiceiurile populare, cărora li se dă o deosebită grijă. Cursistele își aduc de acasă unele obiecte de strictă necesitate. Costul întreținerii este 120 mărci.

(ib)

Cronica eugenică.

* **O catedră pentru știința eredității umane la Oxford.** În cercul eugeniştilor englezi e acreditată știrea, că o parte dintr'o danie făcută de curând universității din Oxford va servi la creierea unei catedre pentru ereditatea umană.

* **Selecțiunea imigranților în U. S. A.** Dr. C. P. Armstrong a supus congresului propunerea de a se completa legea imigrărilor în sensul ca imigranții să fie supuși examenului inteligenței după textul Stanford-Binet. Imigrarea ar trebui admisă numai acelor persoane, a căror inteligență nu este sub etatea cronologică.

* **Deficienții mintali candidații la sterilizare trebuie audiați,** conform deciziei Curții de Apel eugenice din Jena, dată la 14. IV. 1937 și dispoziției Ministerului de Interne a Reichului din 22. IV. 1936. Cazurile de idioșie se exclud. Moti-vul: instanța trebuie să se convingă dacă e vorba de deficiență mintală sau nu.

* **Sfaturi matrimoniale în Strasbourg.** Spitalele particulare din Strasbourg au organizat dela 1 Ianuarie a. c. oficii matrimoniale speciale. Cercetările sunt gra-tuite pentru cetățenii francezi.

* **Contra alcoolismului.** Japonia a interzis importul filmelor în cari apar oa-meni beți. În Japonia beția este considerată ca cel mai grozav viciu.

* **Lupta rasială în Algeria.** Senatorul Violette, fost guvernator în Algeria, a-supus parlamentului francez un proiect de lege, care prevede acordarea drepturilor ce-tățenești franceze unui mare număr de indigeni. Această acțiune a fost întâmpinată cu un protest viu din partea multor funcționari albi din administrația Algeriei, cari-și-au înaintat demisiile.

* **Apărarea corpului etnic în Ungaria.** Potrivit unei dispoziții a subprefec-tului de Budapesta, toți funcționarii din administrația condusă de el trebuie să-și do-vedească descendența arică până la bunici inclusiv.

* **Certificatul de aptitudine matrimonială în Paraguay.** Conform unui de-cret al guvernului, candidații la căsătorie sunt obligați a prezenta un certificat medical, doveditor că nu-s bolnavi de lepră, tuberculoză, leishmanioza, sifilis și gonoree. Certi-ficatele se eliberează de către doi medici împuterniciți de Ministerul Sănătății. În lo-calități mici ajunge avizul unui singur medic. Alcoolicilor li se refuză certificatul.

* **Eugenia în Japonia.** Ministerul Sănătății japonez a creat o secție euge-nică, al cărei scop este aplicarea sterilizării tuturor alienașilor și examinarea prematri-monială. Până la aplicarea coercitivă a legii, secția a întreprins o susținută propa-gandă de lămurire a maselor în toată țara, examinarea gratuită a celor logodiți și sfâr-tuirea prematrimonială în oficii speciale.

Antropologie.

* **Intrunirea comitetului pentru standardizarea tehnicii antropometrice** se ține la Copenhaga între 28—30 Iulie 1938, înaintea congresului internațional de antropo-logie (al țărilor nordice) ce se ține între 1—6 August. A nu se confunda acest co-

mitet de sub conducerea lui Miss M. L. Tildesley cu organizația de sub conducerea Prof. Frassetto numită A. S. S. = Comité International pour la Standardisation Anthropologique Synthétique. S'au format următoarele secțiuni pentru: 1. Capacitatea craniană (măsurarea directă), 2. Înălțimea auriculară a capului, 3. Clasificarea culorii ochilor, 4. Înălțimea nasală, înălțimea totală a feței superioare pe craniu și pe viu, 5. Despre craniostate, puncte de reper independente, măsurări, 6. Diferite măsurători cefalice, 7. Dinții, 8. Humerus, 9. Tibia.

* **Gemenii în Japonia.** Pe când rata nașterilor de gemeni e de 1 la 85 în U. S. A., în Japonia e de 1 la 145 nașteri normale. Etatea mamei gemenilor monozigotici este după T. Komai de 22—27 ani; aceea a mamei gemenilor dizigotici este de 34 ani.

* **Cercetări asupra gemenilor.** Dr. Horst Geyer dela Institutul de Antropologie Kaiser Wilhelm, Berlin—Dahlem, a organizat în vara anului 1936 un lagăr pentru gemeni pe coasta Mării Baltice în scopul de a-i avea în bune condiții de studiu. Și-a publicat rezultatele în *Forschungen und Fortschritte*. Intre altele s'a studiat somnul gemenilor între orele 22 seara și 6 dim. S'a stabilit că variațiile tonusului în timpul somnului sunt complet condiționate de ereditate. Timpul și felul deșteptării este uimitor de asemenea la gemenii uniovulari până la amănunte, pe când la gemenii biovulari există discordanță. Pe când unii sunt treji dintr'o dată, alții trec printr'o perioadă de somnolență mai lungă sau mai scurtă. Relațiile ereditare au fost ușor de demonstrat.

* **Cercetări antropologice în Abisinia.** Prof. Lidio Cipriani a făcut timp de câteva luni cercetări antropologice în Abisinia. Expediția a fost organizată de Academia Reale d'Italia. Materialul lui Cipriani cuprinde date antropologice asupra 890 de indivizi din toate triburile și districtele; 63 măști faciale, 3000 de fotografii și o colecție completă etnografică.

* **Greutate neobișnuită.** Un copil de 13 ani, Billie Borton din Northampton, Anglia, are 104 kg. și crește cu 2.265 kg. pe lună în greutate. Tratamentul medical a rămas fără efect.

* **Colonizarea Negrilor.** S'a propus Congresului din Washington un plan, potrivit căruia ar urma ca două milioane de negri șomeri din U. S. A. să fie colonizați în republica negrilor Liberia.

* **Compoziția rasială în populația diferitelor națiuni.** Olanda: După Ginneken S. I. trunchiul rasial primar al poporului olandez este de origine preslavă. Teza aceasta a fost viu atacată de J. de Langhe (în rev. Dictbrand, Nr. 1, 1938) după care olandezii vechi sunt de origină nordică. Influențele esteuropide sunt de dată recentă și au fost cauzate de către imigranții ruși și lucrătorii industriali polonezi. Concluziile antropologice pe baze filologice sunt riscate. — Olandezii sunt, după acest autor, într'o proporție precumpănitoare de rasă nordică și dalică. Elementul alpin e reprezentat cu 20% și într'o proporție mai mică urmează elementul esteuropid.

Polonia: Redăm limitele proporțiilor în cari variază compoziția rasială a poporului polonez. După antropologii Rosinski și Czekanowski. După rasă urmează proporțiile numerice în % pentru nobilime apoi pentru țărani. — Nordică, 34.78—59.0; 29.90—54.7. Subnordică, 22.61; 21.11—21.33, Mediterană, 12.0—22.60; 0.48—31.41. Armenoidă, 9.6—16.09; 9.0—14.07. Laponoid, 3.91—19.8; 3.52—18.8. Preslavică, — — 27.49. Alpină, — — ; 15.01. *Zeitschrift für Rassenkunde* 2. p. 320.

Wales: N₄₆ M₄₁ A₁₈ (Ibid. 3. p. 90).

Danemarca: N₆₈ A₂₀ E₁₂.

Suedia: N₈₀ E₂₀.

Württemberg: N₅₀ A₂₅ D₂₅.

Anglia: N₀₀ M₃₀ A₁₀.

Italia de Nord: N₂₀ M₁₅ A₃₅ D₃₀ (Wellisch Ibid. 5. p. 144).

Iugoslavia: Cea mai importantă grupă rasială se alcătuiește din componentele: dinarică, alparmenidă și savidă, într-o proporție de 55% p. bărbați și 50% p. femei. A doua grupă: panonidă, noridă, atlantidă și baltidă dă cam 30%. A treia grupă: nordică, mediteranidă, vistulidă și scandinavă ia cam 8%. (B. Škerlj. Ibid. 2 H. p. 145).

Diverse

* Profesorului Dr. H. F. K. Günther, i s'a decernat placheta Rudolf Virchow din partea Societății Berlineze pentru Antropologie, Etnologie și Preistorie.

* În Roma a fost întemeiată revista „Medicina e Sport”, dedicată biologiei antropologice, tipologiei și medicinei sportive a finetului italian fascist.

* Prof. Tamagnini, directorul Institutului antropologic din Coimbra (Portugalia) a întemeiat în acel oraș Societatea portugheză pentru studii eugenice. La serbarea inaugurală a luat parte și Prof. Eugen Fischer, Berlin, unul din participanții la jubileul de 400 de ființare a universității din Coimbra.

* Prof. Hermann Lundborg și-a serbat al 70 an de viață la 7 Aprilie 1938.

* Antropologul B. K. Schultz, fost asistent al Institutului de Antropologie din München, secretarul câtorva organizații rasiale și eugenice și secretarul de redacție al revistei „Volk und Rasse” a fost numit Profesor extraordinar (a. o.) pentru raseologie umană și ereditate la Universitatea din Berlin. Totodată Schultz a fost chemat ca director al Institutului biologic al academiei pentru educația fizică din Berlin.

Decese

* Prof. Dr. Georg Thilenius, a decedat la 28 Dec. 1937 în Hamburg în etate de 69 ani. A fost profesor și director al muzeului de etnografie din Hamburg și directorul revistei *Archiv für Anthropologie*.

I. Făcăoaru

Cronica demografică.

* **Natalitatea în Ungaria.** (Magyar Statisztikai Évkönyv, Budapest, 1936)

În anul 1936 populația Ungariei a avut o natalitate numai de 20.4 la 1000 locuitori. Cu puțin a avut-o deci mai urtă decât Banatul nostru, unde în același an a fost de 18.1.

* **Ocroțirea familiilor cu copii numeroși în Ungaria.** (Zeitschrift für Rassenkunde Nr. 3, 1938).

În Makó, s'a pus bazele unei societăți pentru ocrotirea familiilor cari au copii mulți. Asociația va avea filiale în toate satele.

* **Mijlocul și calea de ridicare a cifrei născuților în Franța.** (Volk und Rasse Nr. 4, 1938).

În desbaterile senatului francez, relativ la politica populației M. Pernet a propus pentru ridicarea natalității: dreptul de vot al familiei; acordarea de ajutor și familiilor de agricultori; educația în anumite institute pentru a retrimite populația la țară; împrumuturi matrimoniale și pentru cei dela țară; o politică a locuinței și un ajutorul mamei.

* **Creșterea populației în Statele Unite.** (The Bureau of the Census). După datele oficiale Statele Unite la 1. Ianuarie 1938 au avut 128,577,000 de locuitori fără colonii). Aceasta reprezintă dela 1. Aprilie, când a fost ultimul recensământ, o creștere de 6,101,954. Cifrele sunt bazate pe estimări și interpolări. Aceasta înseamnă, că anual creșterea e de un milion. Excedentul e biologic, fiindcă în acest interval imigrările nu au fost mai mari decât emigrările. Cu toate acestea sunt state cum e Rhode Island, South Dakota, Nebraska și New-Mexico în cari populația în acest interval nu a crescut deloc.

* **În Statele Unite scade numărul copiilor.** (The Journal of Heredity Nr. 2, 1938).

În toamna anului trecut în școlile primare au intrat cu un milion de copii mai puțin decât în toamna anului 1930. Aceasta se datorește scăderii numărului născuților-vii cu 50,000 pe an și urcarea deceselor cu 20,000. După calculele făcute de statisticienii federali, creșterea populației se va termina în 1945. Dr. O. E. Baker, privind înainte cu 50 de ani, crede că Statele Unite vor avea atunci numai o treime din numărul actual al copiilor și de trei ori mai mulți bătrâni decât astăzi.

* **Mișcarea populației în Germania în anul 1937.** (Deutsches Ärzteblatt Nr. 22, 1938).

În anul 1937 mișcarea populației din Germania în general s'a menținut la nivelul ei din 1936. Astfel, acesta e al patrulea an în care Germania a reușit să aibă o natalitate mai urcată decât cea până la introducerea politicii demografice a național-socialiștilor. Mortalitatea generală deși nu a remarcat nicio scădere, totuși cea infantilă a scăzut cu ceva. Pentru precizare redăm câteva proporții:

Anii	Natalitatea	Mortalitatea generală	Mortalitatea infantilă
1913	26.9	14.8	151
1933	14.7	11.2	76
1934	18.0	10.9	69
1935	18.9	11.8	68
1936	19.0	11.8	66
1937	18.8	11.7	64

* **Reducerea natalității în Prusia.** (Neues Volk Nr. 5, 1938).

În general la agricultorii germani, în ultimii 20 de ani natalitatea a scăzut la jumătate. În Prusia a scăzut însă și mai mult, mai ales dacă o privim în cei 60 de ani înainte de 1933. În această perioadă natalitatea din Prusia a scăzut dela 40 până la 18 la 1000 de locuitori.

* **Lipsa de femei în comunele rurale din Germania.** (Volk und Rasse Nr. 4, 1938).

Oficiul de statistică al reichului, constată că în mediul rural german lipsesc 333,000 de femei, de vârstă între 16 $\frac{1}{2}$ și 33 de ani, adică exact vârstele, cari în agricultură sunt de cel mai real folos.

* **Crește numărul divorțurilor în Germania.** (Volk und Rasse Nr. 4, 1938).

Conform evoluției divorțurilor dela 1880—1937, reiese că în Germania numărul lor a crescut enorm.

Anii	Numărul divorțurilor	Proporții la 100 locuitori
1880	62,221	0.14
1890	74,872	0.15
1900	92,017	0.16
1910	128,578	0.22
1925	283,139	0.45
1933	494,522	0.76
1937	cu aproximație	1.00

* **Ajutorul familiilor cu copii numeroși.** (Volk und Rasse Nr. 4, 1938,

În orașul Dessau, familiile cu mai mulți copii, care locuiesc în casele proprii ale orașului au fost dispensate, de achitarea chiriei pe luna Decembrie 1938.

* **Ajutorul de stat în Germania pentru încurajarea natalității.** (Volk und Rasse Nr. 4, 1938).

Începând cu 1 Aprilie 1938, afară de cei asigurați la Casele respective, și a căror venit anual nu trece de 8000 RM. vor primi ajutor pentru copii și familiile neasigurate din mediul rural, cari nu au venit impozabil mai mare de 8000 RM. Ajutorul pe care îl vor primi acestea va fi jumătate din cel al asiguraților, adică lunar 5 RM. pentru al III-lea și IV-lea [copil și 10 mărci de fiecare când are 5 sau mai mulți. După informațiile pe cari le-a dat Reinhardt secretar de stat, vor primi ajutor și familiile rămase după mărișul fetei, fără ajutor feminin. De asemenea fetele cari sunt din familii cu mulți copii, la căsătoria vor primi un împrumut de 300—1000 mărci. E plănuit un ajutor și pentru copiii coloniștilor dela țară. Pentru ocrotirea generației de mâine, va apare un decret, care va prevedea un ajutor matrimonial de 1000 mărci pentru surorile cari voluntar vor servi pe viitoarele mame.

* **Natalitatea Germanilor din afara Reichului.** (Volk und Rasse, Nr. 4, 1938). După Germanii din Slavonia (27.2), Bosnia (26.4), Ungaria (23.7), Croația de Sus (23.2); Danzig (22.9), cei din Transilvania au cea mai urcată natalitate, de 22.0 la 1000 locuitori.

* **Populația din Anglia scade.** (Volk und Rasse, Nr. 4, 1938). După un calcul făcut de profesorul Carr-Saunders, pentru menținerea la numărul actual al locuitorilor în Anglia 100 de femei ar trebui să nască 272 de copii. Ori, de prezent ele nasc numai 219.

* **Costul bolnavilor mintali.** (Neues Volk, Nr. 5, 1938). În orașul silezian Waldenburg, întreținerea alor 274 de bolnavi psihici costă anual jumătate de milion de R. M.

* **Fertilitatea scăzută din Geneva.** (Neues Volk, Nr. 5, 1938). În Geneva, în anul 1937, după o comunicare a Oficiului de statistică s'au găsit 30% din familii fără nici un copil, 20% cu un copil, mai departe 20% cu doi copii și numai 30% cu trei sau mai mulți copii.

* **Creșterea populației în Japonia.** (Neues Volk, Nr. 5, 1938). În anii 1934 și 1935 populația Japoniei, împreună cu cea din coloniile sau teritoriile asupra cărora are mandat, a crescut dela 67,238,000 la 69,254,000. Creșterea naturală în 1935 a fost de 1,028,768, adică de 14,8 la 1000 de locuitori.

* **Procentul Europeanilor în Africa de Sud.** (Eugenical News, Nr. 2, 1938). În Uniunea din Sudul Africii creșterea Europeanilor nu poate ține pas cu a băștinașilor. Procentul Europeanilor în populația totală astfel a descrescut dela 22.5% la 20.9%.

* **Frecvența nașterilor gemelare.** (Eugenical News, Nr. 2, 1938). În Japonia nașterile de gemeni sunt de 1 la 145, în Statele Unite de 1 la 85. În nașterile de gemeni monozigotici, vârsta modală e de 22—27, iar în cele dizigotici e de 34 de ani.

* **Premierea lucrărilor de demografie în Italia.** (Zeitschrift für Rassenkunde, Nr. 3, 1938). Profesorul Franco Savorgnan, directorul Institutului Central de Statistică din Roma, a obținut pentru lucrări asupra statisticei populației premiul Mussolini acordat de Academia Regală Italiană în anul 1938.

* **Congresul viitor de genetică va avea loc în 1939 în Edinburgh.** Președintele congresului e Dr. N. I. Vavilov, directorul Institutului de Genetică al Academiei de științe din Leningrad.

* **Progresul realizat în combaterea diabetului.** (Statistical Bulletin, Nr. 4, 1938). Incepând cu anul 1922 de când s'a început tratamentul cu insulină, mortalitatea de diabet printre asigurații Metropolitan Life Ins. Cie. din New-York, a început să sufere modificări destul de serioase. Asigurații de vârstă dela 1—24, dela 25—34, dela 35—44 de ambe sexe și bărbații dela 45—54 au marcat o scădere a mortalității, care e mai accentuată printre vârstele tinere. În vârstete dela 55—64 și dela 65—74 mortalitatea continuă să crească. În general se mai remarcă, că vârsta medie a diabeticilor a crescut. Odată cu introducerea în tratamentul diabetului a protaminei-zinc-insulinei în sânul asiguraților se remarcă o scădere și mai pronunțată a mortalității, deși o statistică relativ la această perioadă încă nu s'a întocmit.

* **Scăderea populației în Rusia?** (Volk und Rasse, Nr. 5, 1938). După o comunicare franceză, primită din Moscova, reiese, că populația Sovietelor este într'o descreștere apreciabilă. Dela prezentarea oficială a cifrei din 1933, până la cea mai recentă, populația a scăzut dela 166,000,000 la 155,000,000, adică cu 7%. Această scădere e cu atât mai serioasă, cu cât Sovietele contau ca în 1938 să aibe 181,000,000 de locuitori. Scăderea a avut loc în mediul rural, unde cifra populației dela 126,000,000 s'a coborât la 105,000,000. Populația urbană a continuat să crească, dela 40,000,000, a ajuns la 50,000,000.

În Belgrad se creiază un institut anticanceros. (Di fesa Sociale, Nr. 3, 1938). Societatea jugoslavă pentru studiul și lupta științifică și socială contra cancerului, a primit din partea statului o sumă de 4 milioane dinari, pentru creierea unui institut de cancer.

Dr. P. Râmneanțu